

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan liiton projektit 2022

Uudenmaan liitto 2023

Sisällys

1. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitusta sekä Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoitusta saaneet hankkeet.....	3
1.1 AKKE Teemaverkoston tekninen tuki (UKKE)	3
1.2 UKKE tekninen tuki.....	4
1.3. Uudenmaan kiertotalouslaakso	6
1.4 Vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden tukeminen (EER 2021-2022)	7
2. EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet.....	11
2.1 Rakennerrahasto-ohjelman 2014–2020 tekninen tuki – EAKR Etelä-Suomi	11
2.2 AURA tekninen tuki 2021–2027.....	13
3. Euroopan komission Preparatory Action -rahoitusta saaneet hankkeet.....	15
3.1 DT4Regions (Digital Transformation for Regions - Artificial Intelligence and Big Data in the Digital Transformation of Public Administrations in Europe: The EU Platform for regions).....	15
4. Horizon 2020 -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet	17
4.1 RECIPROCITY (Replication of innovative concepts for peri-urban, rural or inner-city mobility)	17
5. Interreg Baltic Sea Region -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet	20
5.1 BSR Access (Access to clean, efficient and multimodal transport corridors in the Baltic Sea Region).....	20
5.2 Baltic Sea Region -hakuinfo	22
6. Interreg Central Baltic -ohjelman teknistä tukea saaneet hankkeet.....	23
6.1 Central Baltic Info 2022–2027.....	23
7. Interreg Europe -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet	25
7.1 BRIDGES (Bridging competence infrastructure gaps and speeding up growth and jobs delivery in regions, 5th call additional activities)	25
7.2 iEER (Boosting innovative Entrepreneurial Ecosystem in Regions for young entrepreneurs)	27
7.3 Medtech4Europe (Optimizing the impact of public policies in favour of research and Innovation facilities in the field of medical technologies).....	29
7.4 40Ready (Strengthening SME capacity to engage in industry 4.0)	31
8. Interreg-ohjelmien kansallista vastinrahoitusta saaneet hankkeet.....	33
8.1 Interreg hallinto 2021–2027	33
9. Kevan työelämän kehittämisrahaa saaneet hankkeet	35
9.1 Maakuntien liitot: yhdessä oppien ja kehittyen	35
10. LIFE-ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet.....	38
10.1 CANEMURE (Towards Carbon Neutral Municipalities and Regions in Finland).....	38
11. Science Meets Regions -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet	40
11.1. Uudenmaan Science Meets Regions (SMR)	40
12. Valtion erillisrahoitusta saaneet hankkeet	44
12.1 LuoTo 1 ja 2 (Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma).....	44
12.2. SILTA (Sitouttavan Ilmastotyön malli Uudenmaan kunnille)	46

1. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitusta sekä Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoitusta saaneet hankkeet

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitus sisältyy valtion budjettiin ja sen alueellisesta jaosta päättää työ- ja elinkeinoministeriö. Uudenmaan liitolla on ollut vuosittain jaettavanaan tätä rahoitusta. Rahoituspäätöksiä ohjaavat Uusimaa-ohjelma sekä Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategia.

Vuoden 2020 lopulla käynnistyneessä rahoitushaussa uusimaalaisille hankkeille oli jaossa 4,9 miljoonaa euroa. Uudenmaan liitto myönsi rahoitusta nimellä Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE). Rahoitusta myönnettiin koronakriisistä elpymistä ja jälleenrakennusta tavoitteleville hankkeille, joiden tulee päättyä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vuonna 2022 jaettavana oli neljä miljoonaa euroa, kun mukaan laskettiin aiemmilta vuosilta palautunut osuus. Vuoden ensimmäinen rahoitushaku oli avoinna 1.6.–12.8.2022. Vuonna 2022 rahoitusta myönnettiin Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -nimellä.

Uudenmaan liiton hankkeista AKKE/UKKE-rahoitusta ovat saaneet AKKE Teemaverkoston tekninen tuki, UKKE tekninen tuki, Uudenmaan kiertotalouslaakso sekä Vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden tukeminen.

1.1 AKKE Teemaverkoston tekninen tuki (UKKE)

Toteutusaika: 01.09.2021-31.12.2023

Projektipäällikkö: Outi Ervasti

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Kansallinen AKKE/UKKE rahoitus

Budjetti: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 12 500 €, josta UKKE-rahoituksen osuus on 10 000 € ja Uudenmaan liiton omarahoitus 2 500 €.

Hankekuvaus

Projektilla turvataan UKKE-rahoitusta saaneen SDG-tavoitteiden strateginen johtaminen kaupungeissa -teemaverkosto -hankkeen ¹ tekninen tuki eli tiedotus, rahoituksen myöntäminen, raportointi ja seuranta

¹ hankkeessa toteuttajina ovat Suomen Kuntaliitto ry sekä Helsinki, Vantaa, Espoo, Oulu, Tampere ja Turku. Hankkeen aikana luodaan teemaverkosto eli yhteiskehittämisen foorumi kansalliselle kaupunkitasoiselle Sustainable Development Goals -työlle. Hankkeessa luodaan strategiset ja systeemitason toimintamallit sekä konkreettiset johtamisen työkalut, jotka tukevat kestävän kehityksen haltuunottoa ja toiminnan uudistamista kaupunkiorganisaatioissa.

sekä maksatukseen liittyvät toimenpiteet ja muu hankehallinnointi. Projektin tuloksena on verkostohankkeen hallinnon mahdollistaminen.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Vuoden 2022 aikana hankehenkilöstö on osallistunut SDG-tavoitteiden strateginen johtaminen kaupungeissa -teemaverkosto -hankkeen neuvontaan ja maksatukseen (mm. maksatusaineistojen valmistelu). Hanketta on neuvottu esimerkiksi indikaattorien raportoinnissa sekä maksatushakemuslomakkeen täyttämässä.

Liiton strategiassa tuottavuus ja taloudellisuus on yksi toiminnanjohtamisen tavoite. Liiton asiantuntijuutta hyödynnetään laajasti eri verkostoissa ja tavoitteena on oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio. Tällä hankkeella mm. ylläpidetään kansallisen rahoituksen hallinnon käytäntöjä, kuten rahoituksen sähköisen tietovarannon kehittäminen sekä rahoitusinstrumentin hallintaan keskittyvän Teams-kanavan päivittäminen, huomioiden tuettavan SDG-hankkeen erityispiirteet.

Katsaus tulevaan

Toiminta jatkuu vielä vuonna 2023 kuten vuonna 2022 varmistaen teemaverkostohankkeen teknisen tuen ja hallinnoinnin.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 1 272 euroa, josta kaikki palkkakuluja. Hanke maksetaan kertakorvauksena hankkeen päättymisen jälkeen.

1.2 UKKE tekninen tuki

Toteutusaika: 1.3.2021-31.12.2023

Projektipäällikkö: Outi Ervasti

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Kansallinen AKKE/UKKE rahoitus

Budjetti: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 195 100 €, josta UKKE-rahoituksen osuus on 156 080 € ja loput 39 020 € Uudenmaan liiton omarahoitusta.

Hankekuvaus

UKKE tekninen tuki -hankkeessa Uudenmaan liitolle on myönnetty Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -teknisen tuen rahoitusta AKKE-rahoituksen hallinnointiin (sis. tuen myöntäminen, maksaminen ja seuranta). Rahoitus on käytettävä 30.12.2023 mennessä. Uudenmaan liitossa myönnettävä rahoitus on nimetty Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoitukseksi.

Hankkeessa turvataan ja kehitetään oikea-aikaista ja tasokasta kansallisen rahoituksen hallinnointia niin, että se vastaa Uudenmaan liitolla käytössä olevaa rahoitusta. Hankeassistentin tehtävät ovat

rahoituksen hallinnointi ja raportointi, tiedotus, yhteydenpito liiton sisäiseen hankehallintoon sekä hankeneuvonta.

TEM:n rahoituspäätöksen ja maksatuspäätöksen mukaan Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahan myöntämisessä, käyttämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa on noudatettava alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia (8/2014), rahoituslakia, sekä valtioneuvoston asetusta alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (357/2014), rahoitusasetusta sekä soveltuvin osin valtionavustuslakia (688/2001).

Maakunnan liitto voi käyttää Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa liitossa tapahtuvaan ko. varojen hallinnointiin, kuten myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyviin välttämättömiin ja kohtuullisiin kustannuksiin. Maakunnan liiton on pidettävä tukitoimeen liittyvistä henkilöstökuluista seuranta, josta voidaan todeta palkka- ja muut kustannukset sekä Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan tuella liittoon palkatun henkilöstön määrä.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Liiton strategiassa taloudellisuus ja tuottavuus on yksi toiminnanjohtamisen tavoite. Liiton asiantuntijuutta hyödynnetään laajasti eri verkostoissa ja tavoitteena on oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio. Tällä hankkeella parannetaan kansallisen rahoituksen hallinnon käytäntöjä. Vuoden 2022 aikana mm. kehitettiin rahoituksen sähköistä tietovarantoa sekä rahoitusinstrumentin hallintaan keskittyvää Teams-kanavaa. Hankkeen toimintaan kuuluu vahvasti UKKE-hanketoteuttajien neuvonta ja auttaminen heidän tarpeidensa mukaan, ja neuvontatyössä kartutettua tietoa käytettiin tietovaraston pohjana.

Uudet rahoituslait tulivat voimaan syksyllä 2021 ja hakulomakkeet ja -ohjeet sekä muu materiaali päivitettiin vastamaan uutta rahoituslakia ja -asetusta uusia AKKE-hakua varten. AKKE-rahoitushaku avattiin kesäkuun alussa ja se oli avoinna elokuun puoleen väliin asti. Haku toteutettiin ensimmäistä kertaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Palvelu todettiin toimivaksi ja se otetaan käyttöön myös muissa rahoitusinstrumenteissa, joissa liitto toimii rahoittajana.

Haun aikana liiton sisäinen hanketiimi kokoontui yhdeksän kertaa käsittelemään hankehakemuksia. Tiimissä tehtävät ja hankkeet vastuutettiin valmistelijoille. Hankkeet tarkastettiin teknisesti ja lisäselvityspyynnöt lähetettiin hankehakijoille. Lokakuun viimeisessä kokouksessa tehtiin hankkeille päätösesitykset, jotka käsiteltiin maakuntahallituksessa samassa kuussa.

Toukokuussa hankkeen aloitteesta järjestettiin yhteinen kokous muiden maakuntien liittojen kanssa uusien käytäntöjen sparrauksen merkeissä. Kokouksessa jaettiin hyviä vinkkejä ja pohdittiin niiden toimivuutta. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liiton AKKE-vastaavat vierailivat Uudenmaan liitossa toukokuussa perehtyen AKKE-prosessiimme Maakuntien liitot yhdessä oppien -hankkeen mahdollistamana varjostuksena.

AKKE-hankkeille kilpailutettiin ulkoinen evaluoija elokuussa, ja arvioijaksi valikoitui Owl Group. Aloituskokous ja seurantakokouksia järjestettiin syksyn mittaan, ja Owl Group järjesti hanketoteuttajille työpajoja ja kyselyjä. Evaluointi² valmistui vuoden 2023 alussa ja sen mukaan rahoitetut hankkeet olivat osuvia suhteessa rahoituksen tavoitteisiin ja myönnetty rahoitus oli keskeistä hankkeiden toteutuksen kannalta. Arvioinnissa todetaan, että suurin osa hankkeista ei olisi edennyt lainkaan tai ainakaan

² <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2023/01/AKKE-hankkeiden-2021-toteutuksen-ja-vaikuttavuuden-evaluointi.pdf>

samassa mittakaavassa ja aikataulussa ilman rahoitusta. Lisäarvona nähdään myös se, että rahoitus mahdollisti tyypillisestä aluekehitystyöstä poikkeavia hanketoteutuksia.

Hakumenettely ja -prosessi saivat arvioinnissa kiitosta. Vaikka rahoitushaun alkuvaiheessa käytännöissä oli myös epäselvyyksiä, rahoittajan hyvä neuvonta ja yhteydenpito paikkasivat puutteet onnistuneesti, arvioinnissa mainitaan. Kehitettävää arvioinnin mukaan olisi ollut raportointipohjien selkeydessä sekä hankkeille annattavissa viestintäohjeissa.

UKKE-hankkeiden verkostoitumistapahtuma järjestettiin lokakuussa 2022 live-tapaamisena Hotelli Scandic Pasilassa. Tapahtumaan oli kutsuttu kaikki UKKE-hanketoimijat ja paikalle saapuikin lähes viisikymmentä toimijaa. Tapatumassa hanketoteuttajat esittelivät hankkeensa ja heillä oli mahdollisuus verkostoitua toistensa kanssa.

Katsaus tulevaan

Vuoden 2023 alussa avataan uusi AKKE-rahoitushaku. Hankehakemusten neuvonta alkaa mahdollisesti heti 2023 alussa ja hankehakemusten tarkastaminen maaliskuussa hakuajan päätyttyä. Hanketiimi aloittaa jälleen toimintansa. Päätökset hakemuksista tullaan tekemään ennen kesän lomakautta. Todennäköisesti UKKE-hankkeille tullaan järjestämään verkostoitumistapahtuman vielä ennen hankkeiden päättymistä.

UKKE/AKKE-hanketoteuttajia neuvotaan ja autetaan kuten tänäkin vuonna tarpeen mukaan. Maksatukset jatkuvat tavallisesti myös koko vuoden.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 50 223 euroa, josta palkkakuluja 39 794 euroa, asiantuntijapalveluja 10 424 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2022 tuloutuivat maksatukset ajalta 1.9.2021-28.2.2022 sekä 1.3.2022-31.8.2022 yhteensä 53 647 euroa.

1.3. Uudenmaan kiertotalouslaakso

Uudenmaan
kiertotalouslaakso

Toteutusaika: 1.11.2022 - 31.12.2024

Projektipäällikkö: Simo Karetie

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Kansallinen AKKE-rahoitus

Budjetti: Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 721 351,00 euroa. Uudenmaan liiton rahoitusosuus muodostuu seuraavasti: AKKE-rahoitus 428 272,00 euroa (76,2 %), Uudenmaan liiton oma rahoitus 133 765,00 euroa (23,8 %) €

Hankekuvaus

Hiilineutraali Uusimaa 2030 -tiekartan painopisteen Hiilineutraali kiertotalous toteuttamiseksi on valmisteltu Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankeavaus. Tavoitteena on rakentaa maakuntaan

alueellinen ekosysteemi, joka tukee alueellisten toimijoiden siirtymää kiertotalouteen ja edesauttaa yhteistyön ja yhdessä oppimisen mahdollisuuksia. Kiertotaloudesta tavoitellaan uutta liiketoimintaa, liikevaihdon kasvua yrityksille ja yhteistyön lisääntymistä aktiivisen tuen avulla. Tärkeänä osana tekemistä on kiertotalousyhteistyön vahvistuminen yritysten sekä alueen kuntien ja kaupunkien välille, niiden kiertotalousosaamisalueiden tehokkaampi hyödyntäminen, materiaalivirtojen ja niiden kiertojen hyödyntämisen tehostaminen sekä Uudenmaan brändikuvan vahvistaminen kiertotalouden edelläkävijänä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Uudenmaan kiertotalouslaakson pääkoordinaattorina toimii Uudenmaan liitto ja hankekumppanina CLIC Innovation Oy. Hankkeessa tehdään verkostoyhteistyötä maakunnan avaintoimijoiden kanssa. Hanke koostuu seitsemästä työpaketista ja neljästä temaattisesta kokonaisuudesta. Hankkeen työpakit sisältävät ekosysteemikehittämistä, vähähiilisen kiertotaloussopimuksen eli alueellisen green dealin sekä sen toimenpideohjelman laadintaa, teematyöpajoja ja arvoketjujen mallinnusta. Teemoiksi on valittu Uudenmaan näkökulmasta keskeisimpiä kiertotalousaloja: ruoka, rakentaminen, muovit ja tekstiilit sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Myös rahoitusmahdollisuuksien kartoituksella, kansainvälisellä yhteistyöllä, viestinnällä ja hankehallinnolla on omat työpaketinsä.

Hanke toteuttaa alueellisia kehittämistavoitteita. Uusimaa-ohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian toteutumista tuetaan parantamalla kiertotalouden toimintaedellytyksiä, mikä edesauttaa mm. hiilineutraaliuden saavuttamista, uusien työpaikkojen luomista ja uuden innovaatiotoiminnan käynnistämistä. Uudenmaan kiertotalouslaakso tulee rakentumaan vahvaksi ja vaikuttavaksi yhteiseksi ponnistukseksi ja alustaksi kiertotalouden edistäjänä.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hankkeen toiminta käynnistyi hankehenkilöstön rekrytoinneilla. Suunniteltujen toimenpiteiden varsinainen toteutus alkoi vuonna 2023.

Katsaus tulevaan

Hankkeen avaustilaisuus järjestettiin 9.2.2023 Pasilassa.

Hankkeen talous 2022

Vuoden 2022 kustannukset muodostuvat palkkakustannuksista (3743,29 €)

1.4 Vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden tukeminen (EER 2021-2022)

Toteutusaika: 1.8.2021-31.3.2023

Projektipäällikkö: Simo Karetie

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Kansallinen AKKE/UKKE-rahoitus

Budjetti: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 277 500 €, josta UKKE-rahoituksen osuus on 222 000 € ja Uudenmaan liiton omarahoitus 55 500 €.

Hankekuvaus

Hankkeen tavoitteena on vauhdittaa yritysten ja muiden sidosryhmien ajattelutavan muutosta kohti vihreää ja digitaalista yrittäjyyttä, joka tukee alueen vihreää siirtymää. Hanke varmistaa EER-teemavuoden menestyksekkään läpiviennin ja nostaa kiertotalousyrittäjyyden Uudenmaan kehittämisen keskiöön. Hankkeessa on vahvaa yhteistyötä ja verkostotoimintaa, jolla nopeutetaan uusmaalaisten yritysten elpymistä ja uutta taloudellista kasvua. Hankkeen toimenpiteillä lisätään Uudenmaan pk-yritysten sekä opiskelijoiden osaamista ja kyvykkyyttä, edistetään kestävien liiketoimintamallien käyttöönottoa sekä lisätään alueemme toimijoiden kansainvälistä näkyvyyttä ja pääsyä kansainvälisiin verkostoihin.

Toimenpiteet

Työpaketti 1: Yrittäjyysvuoden kokonaisuuden koordinaatio – verkosto ja tapahtumat

Työpaketti 2: EER-teemavuoden viestintä

Työpaketti 3: Vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden edistäminen

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hanketoimijoiden yhteinen koordinaatioryhmä sekä sisäinen task force sparrasivat hankkeen toteutuksessa ja tekivät yhteistyötä tapahtumien ja toimenpiteiden toteuttamisessa. Tapaamiset ovat vahvistaneet toimijoiden osallistumista ja sitoutumista hankkeen tekemisiin ja sen tavoitteisiin. Koordinaation tuloksena mm. löydettiin hyviä yrittäjyysesimerkkejä viestittäväksi ja tapahtumiin, jalkautettiin Sitran Kiertotalouden käsikirjaa, suunniteltiin Uusimaa-viikon ”Kilpailuetua ympäristöviisaudesta” -tapahtuma, kiertotaloussprintin sekä Slush-sivutapahtumien toteutusta.

Uusimaa-viikolla 13.5 sidosryhmäyhteistyössä järjestetty, pk-yrityksille suunnattu Kilpailuetua ympäristöviisaudesta -tapahtuma teki tunnetuksi kiertotalouden hyviä yritys-esimerkkejä ja kestäviä liiketoimintamalleja, toimintatapoja, toimijoita ja palveluita sekä innosti toimijoita ympäristöviisauteen ja kiertotalouden mahdollisuuksiin.

Hankkeessa on tehty tiivistä yhteistyötä kolmen ammattikorkeakoulun Kestävä ja digitaalinen yrittäjyysalue -hankkeen kanssa. Osaamisen ja kyvykkyyden lisääminen opiskelijoiden ja pk-yritysten parissa etenee maksuttomien täydennyskoulutuskurssien, kestävien julkisten hankintojen, 10d100ch-haastakilpailun uudistamisen ja kampusinkubaattoritoiminnan vahvistamisen myötä yhteistyössä 3AMK-hankkeen kanssa. On sovittu, että Uudenmaan kiertotalouslaakso -hanke tulee jatkamaan tätä yhteistyötä ja viemään sen tuloksia eteenpäin. Yritysten ja opiskelijoiden osaamista ja kyvykkyyksiä lisäävät maksuttomat täydennyskoulutuskurssit voivat toimia polkuna myös pidemmällä tähtäimellä vihreän ja digitaalisen osaamisen asiakaslähtöiseen kehittämiseen yritysten tarpeiden pohjalta. 3AMK -hankkeen kanssa on tehty runsaasti viestintäyhteistyötä, kuten YouTubeen julkaistuja videoita sekä yrittäjyyssteemaisia blogeja.

Yhteistyö toimintamallin kehittämiseksi kestävämpien ja markkinalähtöisempien julkisten hankintojen suunnitteluvaiheeseen on edistänyt julkisten hankintojen merkityksen tunnustamista kestävä kehityksen edistämiseksi ja välineenä kunnalle toteuttaa arvojaan ja strategisia tavoitteitaan sekä edistää ilmastoneutraaliutta, elinvoimaa, työllisyyttä ja innovaatioita. Strateginen, pitkäjänteinen sitoutuminen hankintojen kehittämiseen ja niiden toteuttamiseen käytännössä helpottaa tavoitteiden saavuttamista, yhteistyötä kaikkien osapuolten kesken sekä vuoropuhelua ja kumppanuutta yritysten kanssa. Toimintamallin kehittäminen jatkuu yhteistyössä Kiertotalouslaakso-hankkeen kanssa. Valmistuessaan toimintamalli vahvistaa hankintojen vaikuttavuutta ja helpottaa niiden johtamista, suunnitelmallisuutta sekä ennakointia.

Uusimaa osallistui European Innovation Council EIC:n GreenhouseGas-ohjelman haastekilpailuun ja yhteiskehittämisprosessiin sekä tapahtumiin helmikuusta joulukuuhun 2022. Tämän tuloksena alueen tunnettuus edelläkävijäalueena Euroopan komissiossa sekä EIC:ssa vahvistui, mikä tukee Uudenmaan osallistumista pilottialueena EU:n Circular Cities and Regions CCRI -aloitteeseen ja tähän liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämistä esimerkiksi hankehakemusten valmistelussa. EIC:n tunnettuus alueella vahvistui, ja alueen toimijat saivat prosessin myötä uusia kontakteja sekä tietoa lohkoketjusovellusten mahdollisuuksista kiertotalouden arvoketjujen seurannassa ja dokumentoinnissa. Teemasta tilataan myös selvitys alueen ekosysteemikehityksen tueksi.

Hanke toteutti Uudenmaan liiton yhteistyökumppanuuden Junction 2022 -hackathontapahtuman kanssa loka-marraskuun vaihteessa. Kumppanuus tuki digitalisaation hyödyntämistä vihreän siirtymän toteuttamisessa, tähän liittyvän yrittäjyyden vahvistamisessa ja osaamisen monipuolisessa kehittämisessä, kansainvälisten verkostojen rakentamisessa sekä edisti alueen toimijoiden kansainvälistä näkyvyyttä. Verkostoyhteistyössä toteutettu Kiertotaloussprint-tapahtumakokonaisuus syksyllä 2022 vahvisti osallistuneiden opiskelijoiden ja tutkijoiden kiertotalouden ja yrittäjyyden osaamista ja kyvykkyyttä sekä alueen hautomo- ja yrityskehitysekosysteemin yhteistyötä. Toteutus vahvisti osaamista ja ymmärrystä hackathontyyppisistä tapahtumista ekosysteemikehittämisen ja innovaatioyhteistyön välineenä.

Kansainväliset sidosryhmät ovat tärkeä kohderyhmä Euroopan yrittäjyysalue -teemavuodesta kerrottaessa. Keskinäinen vertaisoppiminen vihreän ja digitaalisen yrittäjyyden tukemisesta vie vihreää siirtymää eteenpäin koko Euroopan Unionin alueella. Tässä tarkoituksessa hanke ja sen yhteistyökumppanit ovat osallistuneet iEER-hankkeen kansainvälisiin tapahtumiin sekä Caprex- ja Big5-yhteistyöhön, joissa on jaettu alueen hyviä käytäntöjä mm. missiolähtöisestä yrittäjyydestä sekä kiertotalousosaamisen kehittämisestä.

Hanke järjesti kaksi sivutapahtumaa Slush 2022 start up -tapahtuman yhteydessä yhteistyössä alueen TKI-, koulutus- ja kiertotaloustoimijoiden sekä yritysten kanssa. Aamun sivutapahtumassa lanseerattiin EU:n innovoinnista, tutkimuksesta, kulttuurista, koulutuksesta ja nuorisoasioista vastaavalle komissaari Mariya Gabrielille Uudenmaan toimintasuunnitelma EU:n innovaatioagendan toimeenpanemiseksi alueella. Konkreettisenä esimerkkinä komissaarille myös luovutettiin näyte alueen syväteknologiaosaamisesta, sellupohjainen muovia korvaava kalvotuote aluekehityshankkeeseen pohjautuen. Komissaari Gabriel tviittasi tapahtumasta omalta tililtään, mikä lisäsi sekä tapahtuman että TKI-osaamisemme näkyvyyttä. Muunkin viestinnän myötä tapahtumat lisäsivät alueemme ja sen toimijoiden kansainvälistä näkyvyyttä ja pääsyä kansainvälisiin verkostoihin tehden tunnetuksi Uudenmaan TKI-osaamista ja kiertotalouden vahvuuksia, toimijoita ja hyviä esimerkkejä sekä Kiertotalouslaakso-hanketta ja lisäsivät kiinnostusta ja sitoutumista sitä kohtaan.

Alkuvuonna toiminnan ja tapahtumien kohderyhmänä painottuivat pk-yritykset, loppuvuonna fokuksessa olivat alkuvaiheen start up -yritykset sekä yrittäjyydestä kiinnostuneet. Tapahtumista saatu osallistujapalaute on ollut vähäistä, mutta positiivista. Tapahtumien toteutusta varjosti koronapandemia sekä sen päätyttyä tapahtumien runsaus, merkittävästi muuttunut suhtautuminen tapahtumaosallistumiseen ja yrityskohderyhmän keskittyminen toimintaympäristön muutoksiin ja oman liiketoiminnan toteuttamiseen. Hanke on mahdollistanut tapahtumien toteutuksen, lisännyt tietoisuutta kiertotalousyrittäjyyden mahdollisuuksista, tuonut yhteen toimijoita ja vahvistanut kiertotalousosaamisen kehittämismahdollisuuksia, tuonut esiin hyviä esimerkkejä ja tukenut alueen ekosysteemien näkyvyyttä EU:ssa. Hanke on tukenut kiertotalouden edistämiseen liittyvien aloitteiden liikkeelle lähtöä, kiertotalousliiketoiminnan kehitystä tai asennemuutosta.

Vuoden aikana kiertotalous nousi Uudenmaan aluekehittämisen keskiöön ja yhdeksi aluekehityskeskustelujen kolmesta painopisteestä sekä AKKE-rahoituksen painopisteeksi. Uusimaa

hyväksyttiin myös EU:n Circular Cities and Regions pilottialueeksi. Hanke on kokonaisuutena tukenut Uusimaa-ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Hanke on tehnyt paljon viestintä- ja tapahtumatyötä, jonka vaikuttavuus kohderyhmissä, eli pk-yrityskentällä, jää jossain määrin kysymysmerkiksi. Viestinnässä on hyödynnetty monia eri kanavia ja muotoja. Hanke on julkaissut mm. videoita, blogeja, uutisia ja case-artikkeleita Uudenmaan liiton ja Helsinki Smartin verkkosivuille sekä sosiaalisen median kanaville. Vuonna 2022 Uudenmaan yrityspalkintoihin lisättiin kategoriana kiertotalousyritys, ja lisäksi kaikissa kolmessa kategoriassa (vuoden pk-, startup- ja kiertotalousyritys) painotettiin kestävyysarvoja, kannustaen kaikkien alojen yrityksiä kestävyteen.

Katsaus tulevaan

Hanke osallistui AKKE-rahoitteisen Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeen valmisteluun ja tukee vielä alkuvuonna 2023 vahvasti Kiertotalouslaakso-hankkeen toimenpiteitä sekä Uudenmaan kiertotalousvahvuuksien tunnettuutta ja kehittämistä mm. viestinnällisin toimenpitein. Hanke päättyy maaliskuussa 2023 ja Kiertotalouslaakso jatkaa yhteistyötä EER-vuoden sidosryhmien kanssa.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 147 339 euroa, josta palkkakuluja 83 102 euroa, asiantuntijapalveluja 61 255 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2022 tuloutuivat maksatukset ajalta 1.8.2021-31.1.2022 sekä 1.2.2022-31.7.2022 yhteensä 97 800 euroa.

2. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

Alue- ja rakennepolitiikalla pyritään tasaamaan alueiden välisiä kehitys- ja hyvinvointieroja ja varmistamaan EU:n ja sen jäsenmaiden kestävä kasvu ja kilpailukyky. Rahoitus tulee kolmesta toisistaan täydentävästä rahastosta: Euroopan sosiaalirahastosta (ESR+), Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF).

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman EAKR-toimintalinjoina olivat pk-yritysten kilpailukyky sekä uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Ohjelman toimeenpano käynnistyi hankehauilla keväällä 2022. Rahoitusta myöntävät maakuntien liitot, ELY-keskukset ja Ruokavirasto. Ohjelman rahoitus koostuu EU-rahoituksesta ja kansallisesta rahoituksesta. Ohjelman julkinen rahoitus on 3,159 miljardia euroa, joista 1,935 miljardia on EU-rahoitusta ja 1,224 miljardia kansallista vastinrahoitusta.

Uudenmaan liiton hankkeista Rakennerrahasto-ohjelman 2014–2020 tekninen tuki – EAKR Etelä-Suomi sai rahoitusta Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerrahasto-ohjelmasta ja sen teknisestä tuesta. AURA tekninen tuki 2021–2027 -hanke puolestaan saa rahoitusta Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmasta ja sen teknisestä tuesta.

2.1 Rakennerrahasto-ohjelman 2014-2020 tekninen tuki - EAKR Etelä-Suomi

Toteutusaika: 1.1.2014–31.12.2023

Projektipäällikkö: Tiina Huotari

Vastuujohtaja: viestintäjohtaja

Rahoitusinstrumentti: Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerrahasto-ohjelman tekninen tuki (EAKR)

Budjetti: Uudenmaan liiton osuus ohjelman teknisestä tuesta on noin 4,2 miljoonaa euroa koko ohjelmakaudella eli noin 600 000 euroa vuodessa.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankekuvaus

Uudenmaan liitolle osoitetaan teknistä tukea Kestävää kasvua ja työtä -Suomen rakennerrahasto-ohjelmasta välittävän toimielimen tehtävän hoitamiseen. Uudenmaan liiton osuus ohjelman teknisestä tuesta on noin 4,2 miljoonaa euroa koko ohjelmakaudella eli noin 600 000 euroa vuodessa. Tekninen tuki on tarkoitettu välittävän toimielimen tehtävien hoitamiseen. Ohjelmakaudella 2014–2020 Uudenmaan liittoon on koottu rakennerrahasto-ohjelman välittävän toimielimen tehtävät koko Etelä-Suomesta eli Uudenmaan lisäksi Varsinais-Suomen, Kymenlaakson, Hämeen, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan liitoista. Lisäksi Uudenmaan liitto toimii välittävänä toimielimenä kestävän kaupunkikehittämisen (6Aika) EAKR-rahoituksessa sekä valtakunnallisessa Kasvua Kansainvälisistä

osaajista (EAKR) -hankekokonaisuudessa. Ohjelmakaudella Uudenmaan liiton kautta rahoitusta myönnetään ja maksetaan hankkeisiin noin 170 miljoonan euron myöntövaltuudella.

Välittävän toimielimen tehtäviä määrittää valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (356/2014). Asetuksen mukaan Uudenmaan liitto välittävänä toimielimenä vastaa:

- 1) tuen myöntämis- ja maksatuspäätöksistä;
- 2) sääntöjenvastaisten menojen johdosta tehtävästä aiheettomasti maksetun tuen takaisinperinnästä ja muista korjaavista toimenpiteistä;
- 3) tiedotuksesta ja viestinnästä yleisölle, hakijoille, mahdollisille tuensaajille ja tuensaajille toimialueellaan hallintoviranomaisen viestintästrategian mukaisesti;
- 4) hankkeiden seurannasta;
- 5) tuensaajille maksettujen menojen hallinnollisista ja paikan päällä tehtävistä varmuuksista;
- 6) tuensaajille maksettujen menojen lainmukaisuuden vahvistamisesta todentamisviranomaiselle kerran vuodessa;
- 7) hallintoviranomaisen avustamisesta seurantakomiteatyössä ja ohjelman täytäntöönpanokertomusten laatimisesta Euroopan komissiolle.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hanke on toteuttanut em. välittävän toimielimen tehtäviä kattavasti ja tehokkaasti. Vuonna 2021 saadun REACT-EU-lisärahoituksen vuoksi myös vuonna 2022 toteutettiin rahoitushakuja, vaikka ohjelmakausi kääntyykin jo kohti loppuaan. Tavoitteena on käyttää kaikki myöntövaltuus täysimääräisenä ohjelman toimeenpanon päättämiseen 31.12.2023 mennessä.

Vuoden 2022 lopulla Uudenmaan liitosta rahoitettuja hankkeita oli yhteensä 531 kappaletta, joista käynnissä 130 hanketta. Hankkeiden seuranta ja valvontaa toteutetaan osana teknisen tuen projektia.

Tiedotus ja viestintä EAKR-rahoituksesta oli aktiivista ja monikanavaista. Hankehakujen yhteydessä järjestettiin hakuinfoja webinaarina. Vuotuiset starttikoulutuskierrokset käynnistyville hankkeille sekä ns. verkkoklinikat järjestettiin niin ikään webinaareina. Pääasiallinen viestintäkanava on ollut hallintoviranomaisen viestintästrategian mukaisesti rakennerahastot.fi-sivusto. Myös muuta verkkoviestintää tehostettiin erityisesti sosiaalisen median kanavissa.

Vuoden 2022 aikana myös EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 käynnistäminen eteni. Uudesta ohjelmasta toteutettiin kaksi rahoitushakua vuoden 2022 aikana. Lisäksi vuonna 2022 työ- ja elinkeinoministeriön johdolla käynnistettiin yhteistyössä Etelä-Savon liiton kanssa tulos- ja tuotosperusteisten kustannusmallien pilotoinnin valmistelu. Pilotointi toteutetaan alustavasti vuonna 2024.

Katsaus tulevaan

Vuosi 2023 on viimeinen ohjelmakauden 2014–2020 toimeenpanovuosi. Vuosi tulee keskittymään vanhan ohjelman sulkemisen valmisteluihin.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 752 349,25 euroa, josta palkkakuluja 577 666,44 euroa, muiden palvelujen ostot 174 481,85 euroa ja loput kustannuksista olivat erilaisia hallintokuluja. Vuonna 2022 maksatuksesta (ajalta 1.1.-30.6.2022) tuloutui hankkeelle 332 002,08 euroa.

2.2 AURA tekninen tuki 2021-2027

Toteutusaika: 1.8.2022-31.12.2027. Mikäli ohjelmakautta jatketaan, myös ohjelman tehtävien hoitamista ja hanketta jatketaan ohjelmakauden sulkemiseen saakka.

Projektipäällikkö: Tiina Huotari

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 - EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tekninen tuki (EAKR)

Budjetti: Uudenmaan liitolle osoitettu suuntaa antava osuus 3,73 % koko ohjelman teknisestä tuesta eli noin 4,27 miljoonaa euroa. Teknistä tukea koskevat valtuudet jaetaan välittävälle toimielimelle ja työ- ja elinkeinoministeriölle EURA 2021 -jakopäätöksellä tyypillisesti vuosittain.

Hankekuvaus

Kyseessä ovat Uudenmaan liitolle lakisääteisesti kuuluvat tehtävät, joihin työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa Uudenmaan liitolle myöntövaltuutta viranomaistehtävien hoitamiseksi. Maakunnan liiton tulee huolehtia hallinnollisten kustannusten erilliskirjanpidosta, joten hallinnointia varten on perustettu erillinen projekti. Tehtäviä hoidetaan työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymän hallinnointiprosessin kuvauksen mukaisesti.

AURA-ohjelman teknisen tuen varat on käytettävä Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 ohjelman hallinnoinnista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen sekä edellisestä ja tulevasta ohjelmakaudesta aiheutuviin kustannuksiin.

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta annetun lain (756/2021) mukaisesti maakuntien liitot ovat yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja välittäviä toimielimiä. Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta annetun asetuksen (797/2021) mukaisesti Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Varsinais-Suomen maakuntien liittojen välittävän toimielimen tehtävät kootaan Uudenmaan liittoon.

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen tehtäviä ovat:

- 1) hakuilmoituksen julkaiseminen, hankkeiden valinta, tukipäätökset, tuen maksamista koskevat päätökset, takaisinperintäpäätökset ja muita jatkotoimenpiteitä koskevat päätökset;
- 2) tiedotus ja viestintä yleisölle, hakijoille ja tuen saajille toimialueellaan;
- 3) hankkeiden seuranta ja tuen saajien seurantaan liittyvien tietojen ajantasaisen tallennuksen varmistaminen alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden

rahoittamisesta annetun lain (757/2021), jäljempänä rahoituslaki, 50 §:ssä tarkoitettuun tietojärjestelmään;

- 4) yleisasetuksen 74 artiklan 1 kohdan mukaiset hallinnolliset tarkastukset ja paikan päällä tehtävät varmennukset sekä niihin liittyvän riskiarvioinnin laatiminen;
- 5) hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen ja siihen kuuluvan petosriskiarvioinnin laatiminen;
- 6) tehokkaiden ja oikeasuhtaisten petostenvastaisten toimenpiteiden ja menettelyiden käyttöönotto, joissa otetaan huomioon tunnistetut riskit;
- 7) tarkastuksissa ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tarkastuksissa ja varmennuksissa tehtyjen havaintojen selvittäminen, sääntöjenvastaisuuksien ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen sekä asianmukaisten ilmoitusten tekeminen poliisiviranomaiselle ja petostentorjuntatoimenpiteisiin ryhtyminen;
- 8) sääntöjenvastaisuusilmoitusten toimittaminen ja tilivuoden vahvistaminen kirjanpitotoiminnolle;
- 9) hallintoviranomaisen avustaminen seurantakomiteatyössä, ohjelman vuotuisen tuloksellisuuden tarkastelun valmistelussa ja lopullisen tuloksellisuuskertomuksen laatimisessa;
- 10) yleisasetuksen liitteeseen XI perustuva raportointi hallintoviranomaiselle.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hankkeessa ei ollut toimenpiteitä vielä vuonna 2022.

Katsaus tulevaan

Hankkeen toiminta käynnistetään arviolta kesäkuussa 2023. Hankkeessa toteutetaan välittävälle toimielimelle lakisääteisesti kuuluvia tehtäviä.

Hankkeen talous 2022

Hankkeessa ei syntynyt kustannuksia vuonna 2022.

3. Euroopan komission Preparatory Action -rahoitusta saaneet hankkeet

Preparatory Action -hankkeet ovat Euroopan komission rahoittamia kaksivuotisia kokeiluhankkeita, jotka valmistelevat EU-politiikan suuntaviivoja (EU policies).

Uudenmaan liiton hankkeista DT4Regions-projektille on myönnetty Euroopan komission Preparatory Action -rahoitusta

3.1 DT4Regions (Digital Transformation for Regions - Artificial Intelligence and Big Data in the Digital Transformation of Public Administrations in Europe: The EU Platform for regions)

Toteutusaika: 1.7.2021–30.6.2023

Projektipäällikkö: Heikki Kallasvaara

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Euroopan komissio (Preparatory Action)

Budjetti: Hankekokonaisuuden kokonaisbudjetti 1,1 milj.€, Uudenmaan liiton osahankkeen kokonaiskustannusarvio 55 605 €, josta EU-rahoituksen osuus on 75 % eli 41 703 € ja Uudenmaan liiton omarahoitusosuus: 13 902 €.

Hankekuvaus

DT4Regions -hankkeen tavoitteena on luoda eurooppalainen alusta, joka mahdollistaa tekoälyn ja big datan yhteisratkaisut julkisten palveluiden kehittämiseksi ja julkishallinnon tehokkuuden lisäämiseksi. Hankkeen tavoitteena on myös nostaa tietoisuutta tekoälyn ja big datan hyödyntämisestä julkisissa palveluissa ja alueellisissa ekosysteemeissä, kannustaa alueiden välisiin vertaisarviointeihin, kehittää uusi interaktiivinen työkalu alueellisten ja paikallisten ekosysteemien kehittämien tuotteiden innovointiin sekä laajentaa ja syventää politiikkatason keskustelua tekoälyn tuomista mahdollisuuksista julkiselle sektorille.

Uudenmaan liitto toimii hankkeessa osapartnerina. Hankkeen pääpartneri on Emilia-Romagnan alue Italiassa. Hankkeessa on yhteensä 14 partneria yhdeksästä Euroopan maasta. Hankkeessa on edustettuina kahdeksan eurooppalaista aluetta, eurooppalaiset verkostot ERRIN ja European Network of Living Labs sekä yrityksistä Deloitte Technology ja Bwcon gmbH.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Uudenmaan liiton projektivastuut koskivat tekoälyn ja datan hyödyntämistä koskevan pohjoismaisen hackathonin ja ideakilpailun järjestämistä neljän eri pohjoismaan tapahtumasarjana. Hackathon järjestettiin 14.10. – 28.10.2022. Teemaksi valittiin sote-kustannuksien kannalta tärkeä sairauksien ja

sairastavuuden ennaltaehkäisy, preventio, ja siihen liittyvät tekoälyn sovellusmahdollisuudet. Hackathonin fasilitointi kilpailutettiin ja toteuttajaksi valittu Develor Oy teki erinomaista työtä. Avoimet tilaisuudet saivat hyvän vastaanoton ja yhteensä yli 120 osallistujaa, myös pohjoismaista laajemmin. Mukana olleet arvostivat valitun teeman nostoa ja esiteltyjen tekoälysovellusten laajaa kirjoa. Ideakilpailussa palkittiin kaksi uusmaalaista kilpailuehdotusta; *Hoivatyön yksilöllisen vaikuttavuuden ennakointi*, (Attendo Hoivakodit Oy) ja *Elintapojen pitkäaikaisvaikutus ikääntyvien sairastavuuteen*, (Helsingin yliopisto). Muut palkitut ehdotukset tulivat Tanskasta, aiheena *Mielenterveyden riskienarviointiväline* (Healthy Mindtech) ja Hollannista, aiheena *Varhainen diabeettisten oireiden tunnistaminen* (Leiden University). DT4Regions partneri ERRIN vastasi hackathonin tulosten ammattimaisesta viestinnästä EU-tasolla. Helsinki Smart Region -sivusto toimi sekä viestinnän alustana että hackathonin kotisivuina.

Katsaus tulevaan

Uudenmaan liiton vastuut on käytännössä hoidettu tuloksellisesti. DT4Regions -hanke on edennyt hyvin muiltakin osin ja jatkaa julkishallinnon tekoäly- ja dataratkaisujen nostoa julkisuuteen myös hankkeen päättymisen jälkeen. Hanke päättyy kesäkuussa 2023.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 48 768 euroa, josta palkkakuluja 8 228 euroa, asiantuntijapalveluja 36 800 euroa ja matkakustannuksia 3 740 euroa. Vuonna 2022 tuloutuivat EU-rahamaksatukset ajalta 1.7.2021-31.7.2022 yhteensä 5 397,23 euroa. Ennakkomaksu 20 851 euroa (50 % tukiosuudesta) tuloutui marraskuussa 2021.

4. Horizon 2020 -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

EU:n Horisontti 2020 -ohjelmasta rahoitetaan tutkimusta ja innovaatiotoimintaa. Ohjelmasta myönnetään rahoitusta esim. kansainvälisenä yhteistyönä toteutettaviin tutkimus- ja innovaatiohankkeisiin, yksittäisten tutkijoiden tutkimusideoihin, tutkijaliikkuvuuteen sekä pk-yritysten liiketoiminnan kehittämiseen. Horisontti-ohjelman budjetti vuosille 2014–2020 oli lähes 80 miljardia euroa.³

Horizon 2020
European Union Funding
for Research & Innovation

Uudenmaan liiton hankkeista RECIPROCITY-hankkeelle on myönnetty Horisontti 2020 -rahoitusta.

4.1 RECIPROCITY (Replication of innovative concepts for peri-urban, rural or inner-city mobility)

Toteutusaika: 1.2.2021–30.9.2023

Projektipäällikkö: Ari Lainevuori/Sakari Saarinen

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Budjetti: Hankekokonaisuuden kokonaisbudjetti on noin 1,5 miljoonaa euroa. Uudenmaan liiton osahanke on saanut rahoitusta Horisontti 2020 -ohjelmasta, yhteensä 131 000 €, rahoitus kattaa kaikki hankkeen hyväksyttävät kulut, eli on 100 %:sta rahoitusta.

Rahoitusinstrumentti: Horisontti 2020 -ohjelman Civitas-ohjelma: Mobility for Growth

Hankekuvaus

Euroopan unionin Horisontti 2020 -ohjelmaan kuuluvassa RECIPROCITY-hankkeessa luodaan innovatiivisia liikkumisratkaisuja vastaamaan kaupungistumisen, ilmastonmuutoksen ja digitalisaation haasteisiin. Tämä tapahtuu verkostoitumalla, jakamalla hyviä käytäntöjä ja luomalla uusia kumppanuuksia. Hanke saa rahoitusta Euroopan unionin Horisontti 2020 tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta. Se kuuluu Horisontti-ohjelman Civitas-ohjelmaan, jonka tarkoituksena on aikaansaada kestävä ja älykästä kaupunkiliikennettä kaikille Euroopassa ja muualla. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 1,5 miljoonaa euroa, ja se toteutetaan vuosina 2021–2023.

Hankkeen tavoitteena on yhdistää eurooppalaisia kaupunki- ja maaseutualueita hyödyntäen erilaisia älykkään ja puhtaan liikkumisen muotoja. Hanke pyrkii tukemaan ja kehittämään eurooppalaisia kaupunkialueita ilmastokestäviksi ja multimodaaleiksi solmukohdiksi edistämällä älykästä ja puhdasta

³ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-2020_en

liikkumista nelivaiheisen replikointimenetelmän avulla. Hankkeen neljä vaihetta ovat identifiointi, oppiminen, kiihdyttäminen ja jakaminen.

Hankkeessa on mukana Euroopasta kymmenen partneria; alueita, liikennealan klustereita, tutkimuslaitoksia sekä ERRIN-verkosto. Pääpartneri on baijerilainen R-Tech GmbH Regensburgista Saksasta. Uudeltamaalta keskeisinä sidosryhminä mukana ovat Forum Virium Helsinki, Lohjan, Porvoon ja Riihimäen kaupungit, Metropolia Ammattikorkeakoulu sekä helsinkiläiset CoReorient Oy ja Deal Comp Oy.

Hanke toteuttaa Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategiaa, jossa Uudistuvan teollisuuden tavoitteena on hyödyntää uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia yritysten kilpailukyvyyn sekä kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Strategian mukaan uusmaalaiset toimijat ovat mukana useissa verkostoissa, jotka tekevät yhteistyötä älykkään erikoistumisen teemoissa. Euroopan komissio tarjoaa alueille ja niiden toimijoille useita yhteistyöaloitteita ja -alustoja. Tällaisia ovat esimerkiksi S3 Platform ja sen temaattiset verkostot. Uusimaa on mukana Turvallisen ja kestävästi liikkumisen alustalla (Safe and Sustainable Mobility SSM), missä mukana on myös hankkeen pääpartneri ja Horisontti 2020-hankkeen koordinaattori R-Tech GmbH.

Hanke liittyy myös Uusimaa-ohjelman 2022–2025 tavoitteeseen 2.1, jossa Uudenmaan yhteistä brändiä ja näkyvyyttä pyritään lisäämään investointien houkuttelemiseksi ja innovaatiotoimintaa tukemaan sekä vahvistamaan verkostoja ja kansainvälistä yhteistyötä.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Vuosi 2022 oli hankkeen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, jonka aikana hankkeessa edettiin monella sektorilla. Hankesuunnitelman mukaisesti käynnissä ovat olleet oppimis-, kiihdyttämis- ja jakamisvaiheen toimenpiteet. Uudenmaan liitolla ei ole hankkeessa isompien työkokonaisuuksien vetovastuita, mutta olemme mukana useissa toimenpiteissä eri rooleissa. Vuoden 2022 yksi keskeisistä tehtävistä oli Mobility Accelerator -toimenpiteiden käynnistys ja hankkeen tuotokset yhteenkokoavan "Information and Communication" -portaalin rakenteen ja sisältöjen valmistelu. Näiden toimien ja palveluiden vaikuttavuus avautuu hankkeen loppuvaiheessa.

Paikan päällä järjestettävien tapahtumien vihdoin tultua mahdollisiksi, hanke järjesti vuonna 2022 useita älykkään liikkumisen tapahtumia sidosryhmilleen eri puolilla Eurooppaa. Uudenmaan liitto isännöi kaksi kansainvälistä hanketapahtumaa vuoden aikana. Syyskuussa järjestettiin webinaari "Helsinki-Uusimaa Mobility Innovation Ecosystem", joka keräsi noin 50 osallistujaa. Lokakuussa isännöitiin kolmepäiväinen "Helsinki Mobility Mission" -tapahtuma, johon osallistui yli 40 liikenneasiantuntijaa eri puolilta Eurooppaa. Molemmissa tapahtumissa esiteltiin useita uusmaalaisia älykkään liikenteen ratkaisuja ja hankkeita sekä tuotiin suomalaisia ja kansainvälisiä sidosryhmiä yhteen etsien mahdollisuuksia ratkaisujen replikointiin ja levittämiseen muualla. Molemmat tapahtumat saivat kiittävää palautetta osallistujilta, ja ne ovat poikineet uusia yhteistyöaloitteita. Hankkeen kansainvälisen ulottuvuuden ohella Uudenmaan liitto on koordinoanut hankkeen suomalaista sidosryhmää tiedottaen hankkeen etenemisestä ja hankkeen palveluista, tapahtumista ja yhteistyömahdollisuuksista.

RECIPROCITY-hankkeen vaikuttavuutta Uusimaa-ohjelma 2022–2025 tavoitteeseen Uudenmaan yhteisen brändin ja näkyvyyden lisäämiseksi vahvistivat Helsinki Mobility Mission -tapahtuma, "Helsinki-Uusimaa Mobility Innovation Ecosystem" -webinaari sekä Uudenmaan älykkäiden liikenneratkaisujen ja toimijoiden läsnäolo muissa hankkeen tapahtumissa.

Katsaus tulevaan

Hanke jatkuu syyskuun 2023 loppuun saakka. Viimeisenä toimintavuotena valmistuvat hankkeen kaikki loput tuotokset ja tulokset. Uudenmaan liiton osalta viimeisen vaiheen tehtäviä ovat osallistuminen politiikkapaperien tuottamiseen, älykään liikkumisen poikkisektoraalisen yhteistyön tietopaketin kirjoittaminen sekä koontiraportointi Mobility Assembly -tapahtumista. Lisäksi liitto isännöi vielä yhden webinaarin huhtikuussa sekä osallistuu yhdessä sidosryhmien edustajien kanssa hankkeen muihin tapahtumiin.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 42 785 euroa, josta palkkakuluja 30 736 euroa, matkakuluja 5 281 euroa, seminaarin järjestämiskuluja 2 935 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2022 on haettu maksuun ensimmäisen kauden 1.2.2021 – 30.7.2022 kustannukset 39 920 euroa, lisäksi vuonna 2021 on saatu ennakkomaksu 78 600 euroa.

5. Interreg Baltic Sea Region -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

Itämeri-ohjelma tukee rajat ylittävää yhteistyötä yhteisten haasteiden ratkaisemiseksi ja yhteisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi Itämeren alueella. Se käsittää maantieteellisesti koko Itämeren alueen maat: EU-

jäsenenä mukana ovat Tanska, Viro, Suomi, Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi ja pohjoiset alueet Saksasta. Lisäksi kumppaneita ovat Norja, Valko-Venäjä ja Venäjän luoteiset alueet. Interreg Baltic Sea Region -ohjelman temaattisina prioriteetteina 2014–2020 olivat innovaatiot, luonnonvarat, liikenne ja EU:n strategian tuki⁴.

Uudenmaan liiton hankkeista BSR Access ja Baltic Sea Region -hakuinfo ovat saaneet rahoitusta Interreg Baltic Sea Region -ohjelmasta.

5.1 BSR Access (Access to clean, efficient and multimodal transport corridors in the Baltic Sea Region)

Toteutusaika: 7.6.2018–30.6.2022

Projektipäällikkö: Sakari Saarinen

Vastuujohtaja: va. aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: EU:n Interreg Baltic Sea Region -ohjelma

Budjetti: BSR Access -hankekokonaisuuden kokonaisbudjetti on 1 000 000 €. Uudenmaan liiton kokonaisbudjetti pääpartnerina on 249 800 €, josta 75 % (187 350 €) saadaan Interreg-ohjelmasta.

Uudenmaan liiton omarahoitusosuus on 62 450 €.

Hankekuvaus

EU:n Interreg Itämeriohjelman 2014–2020 ”project platform”, eli projektialustarahoitus, luotiin tuomaan jatkuvuutta aiemmille hankkeille ja tuomaan alustahankkeille strategista näkyvyyttä EU:n päätöksentekijöiden ja sidosryhmien keskuudessa. Uudenmaan liitto oli pääpartnerina Itämeren alueen kestävästä kasvusta tukevassa BSR Access -alustahankkeessa. Hankkeen kokonaisbudjetti oli miljoona euroa.

BSR Access -hanke edisti Itämeren alueelle ulottuvien TEN-T-liikennekäytävien aktiivista ylikansallista suunnittelua, yhteyksiä paikalliseen liikenneverkostoon ja puhtaita polttoaineratkaisuja. Hanke alkoi vuoden 2018 lopulla ja päättyi kesäkuussa 2022.

BSR Access-hanke toimi yhteistyössä kolmen EU:n TEN-T-koordinaattorin kanssa (Pohjanmeri-Itämeri, Skandinavia-Välimeri, Baltia-Adrianmeri) sekä EU:n Itämeristrategian liikenteen (Priority Area Transport) ja aluesuunnittelun (Horizontal Action Spatial Planning) koordinaattoreiden kanssa.

⁴ <https://interreg-baltic.eu/ongoing-projects/programme-2014-2020/>

Uudenmaan liitto hankkeen pääpartnerina vastasi hankkeen sisältökokonaisuuden ohjauksesta sekä ulkoisista sidosryhmäsuhteista. Hankkeessa oli Uudenmaan liiton lisäksi mukana viisi partneria: Blekingen alue Ruotsista, Merenkurkun neuvosto, Hampurin sataman markkinointiosasto, Berliini-Brandenburgin aluesuunnitteluosasto ja Tanskan pääkaupunkiseutu.

Hanke edisti Uudenmaan liiton strategista tavoitetta parantaa alueen kansainvälistä saavutettavuutta. Uudenmaan liitossa hanke kytkeytyi TEN-T-strategiatyöhön, logistiikkaväylien suunnitteluun ja Helsingin kaupunkisolmukohdan sisäisten ja ulkoisten yhteyksien suunnitteluun.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hankkeen toteuttamisvaihe päättyi maaliskuun lopussa 2022. Huhti-kesäkuulle ajoittui loppuraportointijakso, jonka jälkeen hanke virallisesti päättyi. Hankkeen viimeiset toimintakuukaudet käytettiin loppukonferenssin ja loppujulkaisun valmisteluun. Loppukonferenssi järjestettiin verkkotapahtumana maaliskuun alussa ja samassa yhteydessä julkaistiin loppujulkaisu videon muodossa. Loppukonferenssiin osallistui yli 50 asiantuntijaa ja sidosryhmien edustajaa eri puolilta Itämeren aluetta.

Hankkeen teemojen ja tulosten jatkuvuutta ja vaikuttavuutta on jo hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen lähdetty edistämään ensisijaisesti Scandria Alliance -yhteistyöverkoston puitteissa sekä Itämeri-Pohjanmeri TEN-T-käytävän osalta myös hollantilaisen Euregion ja saksalaisen Berlin-Brandenburgin uuden yhteistyöaloitteen kautta. Tavoitteena kummassakin on edunvalvonta ja vaikuttaminen EU:n liikennepolitiikkoihin, sekä uusien hankkeiden kehittäminen.

Katsaus tulevaan

Hanke päättyi vuonna 2022.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 25 294,16 euroa, josta palkkakuluja 22 895,53 euroa ja asiantuntijapalveluja 2398,63 euroa. Vuonna 2022 ei tuloutunut maksatuksia hankkeelle. Loppumaksatus tuloutuu hankkeelle vuonna 2023.

5.2 Baltic Sea Region -hakuinfo

Toteutusaika: 15.8.2022-31.12.2027

Projektipäällikkö: Miranda Sundholm

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg Baltic Sea Region -ohjelma

Budjetti: 115 900 € Interreg BSR -rahoitusta

Hankekuvaus

Uudenmaan liitossa on Baltic Sea Region -ohjelman kansallinen tiedotusvastaava 10 % työpanoksella. Tehtävään kuuluu

- Tiedottaa avautuvista rahoitushauista mahdollisimman tarkoituksenmukaisella ja laajalla tavalla
- Tuottaa Interreg Baltic Sea Region -ohjelmaan ja siitä avattaviin rahoitushakuihin liittyvää some-viestintää
- Toteuttaa hanke-esittelyjä myöhemmin erikseen sovittavalla tavalla.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Tehtävä alkaa varsinaisesti vuonna 2023, mutta koska Baltic Sea Region -ohjelman rahoitushaku aukesi jo vuoden 2022 puolella, tiedotettiin auki olevasta hausta jo loppuvuonna 2022. Tiedottamisen tukena käytettiin somemainontaa, jotta tieto saavuttaisi kohderyhmää myös Uudenmaan ulkopuolella. Rahoitushausta kertova uutinen olikin joulukuussa liiton internetsivujen viidenneksi suosituin sivu ja kaikista uutisista suosituin; varmasti osittain somemainonnan tuloksena.

Katsaus tulevaan

Vuonna 2023 Miranda Sundholm jatkaa tiedotusvastaavan tehtävässä 10 % työpanoksella.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 koostuivat somemainonnan kuluista, yhteensä 700 €.

6. Interreg Central Baltic -ohjelman teknistä tukea saaneet hankkeet

Central Baltic 2021–2027 -ohjelma rahoittaa rajat ylittäviä yhteistyöhankkeita Itämeren alueella Suomessa (ml. Ahvenanmaa), Ruotsissa, Virossa ja Latviassa. Rahoitettavissa hankkeissa on oltava kumppaneita vähintään kahdesta ohjelmamaasta.

Ohjelmakauden teemat ovat yritysten innovatiivinen kehittäminen, ympäristön tilan parantaminen ja resurssien käytön tehostaminen, paremmat työllistymismahdollisuudet sekä paremmat julkiset palvelut. Ohjelmakauden 2021–2027 rahoitus on 118 miljoonaa euroa.⁵

Keskisen Itämeren alueen Central Baltic -ohjelman Suomen infopiste sijaitsee Uudenmaan liiton toimistossa ja sille on myönnetty Central Baltic -ohjelman teknistä tukea.

6.1 Central Baltic Info 2022-2027

Toteutusaika: 1.1.2022-31.12.2027

Projektipäällikkö: Safira Schubak

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Central Baltic -ohjelman tekninen tuki

Budjetti: 450 780 € Central Baltic -ohjelman teknistä tukea

Hankekuvaus

Uudenmaan liitto hallinnoi ohjelmakaudella 2021–2027 Central Baltic -kontaktipistettä, joka tiedottaa ohjelman rahoitusmahdollisuuksista ja edistää sen toteutumista. Kontaktipisteen työtä ja toimintaa ohjaa Central Baltic -ohjelman ja Uudenmaan liiton välinen isäntäorganisaatio-sopimus (Host Organisation Agreement), jossa kontaktipisteen työ sekä Uudenmaan liiton vastuut on määritelty. Kontaktipisteen budjetti rahoitetaan kokonaisuudessaan Central Baltic -ohjelman teknisestä tuesta, jota hallinnoi Varsinais-Suomen liitto.

Kontaktipiste toimii Uudenmaan liiton tiloissa osana liiton EU-palvelua ja pisteessä työskentelee yksi henkilö 100 % työpanoksella. Kansallinen kontaktipiste toimii ohjelman alueellisena resurssina. Kontaktipisteen työ tukee ja täydentää ohjelman sihteeristön ja hallintoviranomaisen työtä.

Kontaktipisteen työnä on jakaa tietoa ohjelmasta rahoitusinstrumenttina, tukea potentiaalisia hankepartnereita sekä viestiä ohjelman etenemisestä, toteutuksesta ja tuloksista Suomen ohjelma-alueella.

⁵ <https://centralbaltic.eu/programme/about-the-programme/>

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022:

Kontaktipiste on vuoden 2022 aikana etabloinut ja syventänyt yhteistyötään ohjelma-alueen maakuntien Central Baltic -yhteyshenkilöihin. Kontaktipiste on aktiivisesti kiertänyt ohjelma-aluetta pitämässä rahoitusinformaatiotilaisuuksia, niin virtuaalisesti kuin paikan päällä. Lisäksi kontaktipiste on aktiivisesti viestinyt ohjelman rahoitusmahdollisuuksista niin uutiskirjeitse kuin sosiaalisen median kanavia hyödyntäen. Myös erilaisten hankehakijoita palvelevien tapahtumien järjestäminen ja relevantteihin tapahtumiin osallistuminen on ollut tärkeä osa kontaktipisteen työtä.

Tämän aktiivisen työn tuloksena moni suomalainen hankepartneri haki Central Baltic -rahoitusta ohjelman ensimmäisellä hakukierroksella helmikuussa 2022. Ensimmäisellä hakukierroksella hakemuksia jätettiin 82. Kaikista 359 ensimmäiseen hakuun osallistuneesta hankepartnerista 125 oli suomalaista.

Myönteisen rahoituspäätöksen sai lopulta 32 hanketta. Näiden hankkeiden 137 hankepartnerista 45 oli suomalaisia toimijoita. Yhteensä suomalaisia hanketoimijoita on mukana 27 uniikissa hankkeessa. Myönnetystä 43M€ (36 % ohjelman kokonaisbudjetista) noin 14,8M€ myönnettiin suomalaisille partnereille ja tästä noin 3,5M€ Uudellemaalle.

Katsaus tulevaan

Vuonna 2023 järjestetään kaksi rahoitushakua, yksi helmi- maaliskuun vaihteessa ja toinen syys-lokakuun vaihteessa. Kontaktipiste jatkaa Central Baltic -ohjelman aktiivista markkinointia relevanteille toimijoille hyvässä yhteistyössä alueellisten kontaktiensa ja kontaktipisteverkostonsa kanssa lähettäen uutiskirjeitä, kirjoittaen artikkeleita meneillä olevista hankkeista, olemalla aktiivinen sosiaalisessa mediassa ja järjestäen erilaisia hankehakijoita tukevia tapahtumia.

Hankkeen talous 2022

Vuoden 2022 budjetti oli 73 270 €. Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 65 057,05 €, joista 52 961,89 € koostui palkkakuluista sivukuluineen ja 12 095,16 € matka- ja muista palveluhankinnoista. Vuoden 2022 budjetista jäi yli 8 121,95 €, jotka siirrettiin vuoden 2023 vuoden budjettiin.

7. Interreg Europe -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

Interreg Europe -ohjelma tukee alueiden välistä yhteistyötä sekä alue- ja paikallishallintotason ideoiden ja kokemusten vaihtoa Euroopan maiden kesken. Ohjelman painopisteinä ovat tutkimus ja innovaatiot, pk-yritysten kilpailukyky, vähähiilinen talous sekä ympäristö- ja resurssitehokkuus. Ohjelmaa osarahoittaa European Regional Development Fund (ERDF). Ohjelmakaudella 2014–2020 rahoitusinstrumentin kautta myönnettiin hankerahoitusta 322,4 miljoonaa euroa.⁶

Uudenmaan liiton hankkeista BRIDGES, iEER, MedTech4Europe ja 40Ready ovat saaneet rahoitusta Interreg Europen kautta.

7.1 BRIDGES (Bridging competence infrastructure gaps and speeding up growth and jobs delivery in regions, 5th call additional activities)

Toteutusaika: 1.10.2021–30.9.2022

Projektipäällikkö: Ari Lainevuori

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg Europe -ohjelma

Budjetti: Koko hankekokonaisuuden budjetti 347 700 €. Uudenmaan

liiton osahankkeen budjetti 53 850 €, josta tukiosuus 45 772 € (85 %) ja omarahoitus 8077 €, josta TEMin osuus 5654 € ja Uudenmaan liiton 2423 €.

Hankekuvaus

Vuonna 2016 alkaneen BRIDGES-hankkeen vuoden pituisessa, vuosiin 2021-2022 ajoittuneessa jatko-osassa, tavoitteena oli parantaa alueiden taloudellista kestävyyttä COVID-19:n haasteissa laajentamalla alueiden taloudellista ja innovaatiopohjaa alueiden valitsemien arvoketjuanalyysihin pohjautuen. Näin mahdollistettiin kansainvälisen, eri maihin hajautetun tuotannon yhdistämistä ja alueellisten klustereiden vahvistamista.

BRIDGES-yhteistyössä olivat mukana Suomen pääpartnerin Kainuun liiton ja Uudenmaan liiton lisäksi partnereita Kreikasta, Puolasta, Unkarista ja Espanjasta. Yhteistyö perustui kumppanialueiden älykkään erikoistumisen strategioiden toteuttamiseen ja arvoketjuanalyysihin perustuvien innovaatiopohjaisen kasvun lisäämiseen. Tuotantopohjien vahvistamisella haluttiin mahdollistaa alueiden välisiä innovaatioinvestointeja ja kehittää turvallista arvoketjujen hallintaa ja hyödyntämistä. Tämä tavoite on osa eurooppalaisen uuden teollisuusstrategian KOM/2020/102 tavoitetta koskien EU:n teollisuuden autonomian vahvistamista.

⁶ <https://www.interregeurope.eu/about-us/facts-and-figures/>

Hanke toteutti Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategiaa, jossa uudistuvan teollisuuden tavoitteena on hyödyntää uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia yritysten kilpailukyvyyn sekä kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Strategian mukaan uusmaalaiset toimijat ovat mukana useissa verkostoissa, jotka tekevät yhteistyötä älykkään erikoistumisen teemoissa. Euroopan komissio tarjoaa alueille ja niiden toimijoille useita yhteistyöaloitteita ja -alustoja. Tällaisia ovat esimerkiksi S3 Platform ja sen temaattiset verkostot.

Hanke liittyy myös Uusimaa-ohjelman 2022–2025 tavoitteeseen 2.1, jossa Uudenmaan yhteistä brändiä ja näkyvyyttä pyritään lisäämään investointien houkuttelemiseksi ja innovaatiotoimintaa tukemaan sekä vahvistamaan verkostoja ja kansainvälistä yhteistyötä.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Uudellamaalla kehitettiin alueittaista arvoketjuanalyysia yhdessä VTT:n kanssa. Tulokset julkistettiin Uudenmaan liiton englanninkielisessä raportissa Value Chain Mapping for Novel and Recycled Textile Fibres. Sen mukaan Uudellamaalla on hyvät mahdollisuudet kierrätykseen perustuvaan tekstiilituotantoon. Uudenmaan tekstiilien kierrätystä käsittelevässä arvoketjukartoituksessa selvitettiin tuotannon vahvuuksia ja heikkouksia sekä yhteistyömahdollisuuksia. Tulokset osoittavat, että myös Uudellamaalla on mahdollista käynnistää kierrätykseen perustuvaa tekstiilituotantoa. Uudenmaan kilpailuetu tekstiilien kierrätyksessä on alueen vahva tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-osaaminen.

Selvityksen mukaan kierrätystekstiilien tuotannon ja tuotantoketjujen käynnistämistä, takaisin siirtämistä ja uudelleensijoittamista helpottaa tuotantoprosessien automatisointi. Tämä tukee alueen teollisuuden muutosta ja uuden tuotannon syntyä.

Katsaus tulevaan

Hanke päättyi 30.9.2022. Hankkeessa kehitetyn arvoketjuanalyysin tuloksia hyödynnetään liiton kansainvälisissä tehtävissä ja yhteistyöverkostoissa monin tavoin, joista tärkeinä nousevat etenkin Uudenmaan liiton S3 BERRY+ alustan kansainvälinen yhteistyö, Uudenmaan kiertotalouslaakso sekä EU:n Baltic Sea Region, Interreg Europe ja Interregional Investment Instrument (I3) -toimintaan liittyvät tehtävät.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 36 708 euroa, josta palkkakuluja 21 158 euroa, asiantuntijapalveluja 12 957 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2023 haetaan maksuun EU-raha ajalta 1.10.2021-31.12.2022 yhteensä 37 585 euroa.

7.2 iEER (Boosting innovative Entrepreneurial Ecosystem in Regions for young entrepreneurs)

Toteutusaika: 1.10.2021–31.3.2023

Projektipäällikkö: Christine Chang

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg Europe -ohjelma

Budjetti: Hankekokonaisuuden kokonaisbudjetti 489 113 €, Uudenmaan liiton osahankkeen budjetti 82 450 €. Rahoitus koostuu Interreg Europe -rahoituksesta, joka on 85 % (70 082,50 €) kokonaiskustannuksista, TEM:n vastinrahoitus on 10,5 % (8 657,25 €) ja liiton oma panostus 4,5 % (3 710,25 €) Uudenmaan liiton hyväksytystä kustannusarviosta.

Hankekuvaus

Uudenmaan liitto oli vuosina 2016–2020 pääpartneri iEER-hankkeessa (Boosting innovative Entrepreneurial Ecosystem in Regions for Young Entrepreneurs), jonka tarkoituksena oli kehittää nuorille yrittäjille tarjottuja palveluita ja parantaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä alueilla. Hanke oli jo saatettu päätökseen, mutta kun koronapandemian aiheuttama kriisi heikensi EU:n taloutta ja mullisti käytäntöjä, Interreg Europe -ohjelma myönsi hankkeelle jatkorahoitusta vuosille 2021–2022.

iEER:n jatkohanke 2021–2022 tukee yrittäjien kestäväää ja osallistavaa elpymistä koronapandemiasta. Hankkeen tavoitteena on palauttaa koronapandemiasta elyvien yrittäjien intoa yrittäjyyttä kohtaan samalla kannustaen toteuttamaan ESG-periaatteita ja kestäväen kehityksen tavoitteita, sekä hyödyntämään digitalisaation ja etätöskentelyn tarjoamia mahdollisuuksia. Hankkeen toimenpiteisiin kuuluu hyvien käytäntöjen jakaminen alueiden välillä, tarvittavien toimien tunnistaminen, ratkaisujen etsiminen, osaamisen lisääminen sekä lopulta tarvittaviin toimiin ryhtyminen.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 489 113 euroa ja Uudenmaan liitto on hankkeen pääpartneri 82 450 euron budjetilla. Uudeltamaalta hankkeeseen osallistuu lisäksi Laurea-ammattikorkeakoulu. Muut partnerit ovat Puolasta, Saksasta, Italiasta, Iso-Britanniasta, Espanjasta ja Irlannista. Valtaosa iEER-hankkeeseen osallistuvista alueista on saanut Euroopan yrittäjyysaluetunnustuksen. Hanke hyödyntää hyvien käytäntöjen vaihtamista sekä vertaisoppimista.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

iEER -projektin saaman rahoituksen myötä Uudenmaan liitto yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa laati kevättalvella 2022 puuteanalyysin Uudenmaan start up -ekosysteemin tilasta koronapandemian jälkimainingeissa sekä siitä, kuinka maakunnassa olisi voitu paremmin vastata start up -ekosysteemin tarpeisiin kriisin keskellä. Katsauksesta on luettavissa yhteenveto mm. Laurea Journalissa: <https://journal.laurea.fi/covid-19-pandemic-effects-on-startups-in-the-helsinki-uusimaa-region/#123153c8>.

Hankkeessa jaettiin oppeja ja hyviä käytäntöjä hankepartnereiden kesken. Hankkeen loppuvaiheessa jokainen kumppanuusalue laati toimenpidesuunnitelman. Uudenmaan toimenpidesuunnitelmassa todetaan muun muassa, että alueen start up -ekosysteemi pärjäsi hyvin pandemian aikana ja että

suomalaiset yritykset saivat jopa ennätysmäärän pääomasijoituksia ([Pääomasijoittajat: Suomalaisilla yrityksillä ennätysellisen hyvä alkuvuosi, 29.11.2021](#)). Toisaalta, kuten tiedämme, koronan vaikutukset olivat hyvin vaihtelevia eri sektoreilla.

Toimenpidesuunnitelmassa todetaan myös, että koronapandemia ja myöhemmin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan sekä nouseva inflaatio ja energian hinta lisäävät kasvunäkymien epävarmuutta sekä Uudellamaalla että kumppanuusalueilla. On selvää, että sekä yritysten että alueiden on rakennettava yleistä resilienssiä kriisien kohtaamiseen.

Listatut toimenpiteet Uudenmaan osalta ovat

- Vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen EAKR-rahoituksella (toteutuu jo; syksyn EAKR-haussa painotetaan vihreää ja digitaalista siirtymää ja yrittäjyysaluevuoden tavoitteita)
- Missiolähtöisen yrittäjyyskulttuurin ja innovaatioekosysteemin tukeminen alueella
 - Jatkuva dialogi alueen TKI-toimijoiden kanssa, jotta saavutamme 5 % TKI-tavoitteen
 - Uusi Interreg Europe -hanke, joka tukee missiolähtöisen yrittäjyyskosysteemin kehittämistä

Katsaus tulevaan

Hankkeen varsinainen toteutus on päättynyt syyskuussa 2022, ja meneillään on enää raportointi. Hanke päättyy 31.3.2023.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 58 986 euroa, josta palkkakuluja 31 121 euroa, asiantuntijapalveluja 12 827 euroa, matkakustannuksia 8 137 euroa, seminaarin järjestämiskuluja 5 035 ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. EU-raha ajalta 1.10.2021-30.9.2022, yhteensä 59 919 euroa, haetaan maksuun vuonna 2023.

7.3 Medtech4Europe (Optimizing the impact of public policies in favour of research and Innovation facilities in the field of medical technologies)

Toteutusaika: 1.6.2018–31.11.2022

Projektipäällikkö: Heikki Kallasvaara

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg Europe -ohjelma

Budjetti: Hankekokonaisuuden kokonaisbudjetti on 1,73 milj. euroa, josta

Uudenmaan liiton osahankkeen osuus 159 619 euroa. Rahoituksesta

85 % katetaan Interreg Europe -ohjelmasta (135 677 €), kansallinen vastinraha työ- ja

elinkeinoministeriöstä on 10,50 % (16 760 €) ja Uudenmaan liiton rahoitusosuus 4,5 % (7 183 €).

Hankekuvaus

Marraskuussa 2022 päättynyt Medtech4Europe oli Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettava alueiden välinen yhteistyöhanke, jossa haluttiin vaikuttaa terveysteknologian sektorin toimintaedellytyksiin mm. rakennerahasto-ohjelmien sisältöjen kautta. Uudenmaan liitto oli hankkeessa partnerina, hanketta hallinnoi Auvergne-Rhône-Alpes'n alue (Lyon) Ranskassa.

Uudellamaalla on kehittynyt vahva ja kasvava terveysteknologian ekosysteemi, jonka vienti on kasvanut merkittäväksi. Ala on sekä EU-alueella että globaalisti erittäin säädelty; potilasturvallisuus on alalla palvelujen ja liiketoiminnan keskeinen lähtökohta. Säätelypohja on EU:ssa siirtynyt asetusperustaiseksi, mikä tiukentaa ja laajentaa lääkinnällisille laitteille asetettuja vaatimuksia. Terveysteknologian sääntelyn hallintaan ja alaa tukevaan tutkimuspanostusten kehittämiseen voidaan vaikuttaa eurooppalaisella yhteistyöllä. Terveysteknologian kehitys on lisännyt kliinistä vaikuttavuutta, terveyttä ja ikääntyneiden mahdollisuuksia itsenäiseen elämään. Samalla uusiin teknologioihin ja tiedonhallintaan liittyy haasteita. Erilaiset terveyden palvelualustat ovat voimakkaassa kehitysvaiheessa, terveydenhoito digitalisoituu ja yksilöllistyy, samalla potilastiedon määrä ja suurten tietoaaineistojen analyysiosaamisen tarve kasvaa.

EU:n aluekehittämisen politiikkainstrumenttien sisältöihin pyrittiin vaikuttamaan niin, että niiden tehokkaampi hyödyntäminen terveysteknologian alalla mahdollistuu. Hankkeessa tunnistettiin parhaita käytäntöjä yhteistyön edistämiseksi ja alueellisten ekosysteemien vahvistamiseksi.

Uudenmaan erityisinä vastuuteemoina oli älykkääseen erikoistumiseen liittyvä yhteistyö, alan muuttuvaan regulaatioon liittyvät haasteet PK-sektorilla, teknologioiden ja parhaiden käytäntöjen tunnistus sekä Uudellamaalla syntyneen laajan start up -yritysten joukon erityishaasteiden tunnistaminen ja analysointi.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Uudenmaan liiton toiminnan raportit on hyväksytty projektin osalta kokonaan. Viimeisen toimintavuoden aikana huolehdittiin projektissa aiemmin hyväksytyn toimintasuunnitelman läpiviennistä. Hankkeen aikana luotiin hyvät yhteistyösuhteet mm. Terveysteknologian liittoon ja Business Finlandin terveysteknologian ohjelmiin. Asiantuntijakontakteja luotiin mm HUSin, Clever Health Networkin ja

Maria01:n startup yritysten kanssa ja näiden asiantuntemusta voitiin hyödyntää myös projektin kansainvälisissä tapaamisissa.

Liiton projektipäällikkö osallistui hankkeen päätöskonferenssiin kesäkuussa Milanossa, ja piti esityksen aiheesta *Support Measures to SMEs to Take Advantage of the New Regulatory Context in Medtech*. Päätöspaneelissa korostui myös Uudellamaalla tärkeä regulaation hallinnan merkitys. Terveysteknologian laitteiden ja teknologian tarkalla sääntelyllä halutaan varmistaa potilasturvallisuus ja vaikuttavuus. Sääntelyyn vastaaminen on kuitenkin aloittaville yrityksille erittäin vaativaa työtä ja samalla merkittävä kustannustekijä. Regulaation merkittävät muutokset projektin aikana loivat vahvaa kiinnostusta suomalaiseseen sääntelyn hallintaan. Projektiin toivat hienosti asiantuntemusta mm. Lean Entries Oy sekä Ralex Partner Oy. Myös Uudellamaalla on tärkeää antaa tukea tarvitseville terveysteknologian yrityksille apua tässä työssä, jotta uudet innovaatiot löytävät tien markkinoille.

Katsaus tulevaan

Projekti päättyi 31.11.2022. Hankkeessa saatu näkyvyys Uudenmaan ja Suomenkin osaamiselle antaa pohjaa terveysteknologian kansainvälisen ja alueellisen yhteistyön vahvistamiselle. Erittäin vahva side solmittiin Kööpenhaminan alueen (Hovedstadregionen) kanssa. Myös Limburgin ja Baden-Wurtembergin alueelle sekä useisiin hankkeessa mukana olleisiin yrityksiin (CEA, Medtronic) luotiin suorat yhteydet. Terveysteknologia on vahva teollisuuden sektori Uudellamaalla. Alan yritykset kasvattaneet vientiään usean vuoden ajan. Alan toimintaedellytykset, TKI-panokset sekä kansainvälisen yhteistyön valmiudet on tärkeää varmistaa myös jatkossa.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 7 045 euroa, josta palkkakuluja 2 517 euroa, asiantuntijapalveluja 1 303 euroa, matkustuspalveluja 2 334 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2022 tuloutuivat EU-rahamaksatukset ajalta 1.12.2020-31.11.2021 yhteensä 12 711 euroa. Lisäksi on haettu rahoitusosuutta viimeisen jakson eli 1.12.2021-31.11.2022 kustannuksiin yhteensä 8 199 euroa.

7.4 40Ready (Strengthening SME capacity to engage in industry 4.0)

Toteutusaika: 1.8.2019 - 31.7.2023

Projektipäällikkö: Heikki Kallasvaara

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg Europe -ohjelma

Budjetti: Hankekokonaisuuden kokonaiskustannusarvio on 1,430 milj. €.

Uudenmaan liiton kokonaiskustannusarvio on 164 875 €, EU-rahoitusosuus on 85 % (140 144 €), TEM:n kansallinen vastinraha 10,50 % (17 312 €) ja liiton omarahoitusosuus 4,5 % (7 419 €).

Hankekuvaus

40Ready - Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0 on Interreg Europe -ohjelmassa rahoitettavaksi hyväksytty alueiden välinen yhteistyöhanke, jossa tavoitteena on kehittää PK-sektorin yritysten Teollisuus 4.0 -valmiuksia. Uudenmaan liitto on hankkeessa partnerina. Hanketta hallinnoi Toscanan alueella toimiva Agency for the Development of Empolese Valdensa.

Hankkeen tavoitteena on vaikuttaa EU-tason toimin ja politiikkasuositukseen siihen, että myös pienemmät yritykset kykenisivät reagoimaan digitaaliseen muutokseen ja hyötymään siitä. Tämä edellyttää usein toimintakulttuurin ja johtamisen muutosta sekä lähes aina osaamisen kehittämistä. Uudenmaan liitto kartoittaa osaltaan hyviä käytäntöjä ja alueen osaamista sekä tunnistaa alueen toimijoiden, erityisesti pk-sektorin erityishaasteita.

Uusimaa on projektin osallistujista digitalisaation hyödyntämisessä kehittyneimpien alueiden joukossa, mutta tämän näkyväksi tuominen ja kansainvälinen hyödyntäminen on osin haasteellista. Digitalisaatiohaaste on luonteeltaan jatkuva - uusia mahdollisuuksia avautuu teknologioiden nopean kehityksen myötä laajasti, mutta samalla yrityksissä ja organisaatioissa vaadittavat kyvykkyydet myös muuttuvat nopeasti.

Osalla hankkeen partnereista on aluetasolla oleellisesti merkittävämmät voimavarat kuin Uudellamaalla, ja nämä joko ovat jo panostaneet teemaan huomattavasti tai suunnittelevat merkittäviä panostuksia. Etenkin täydennyskoulutuksen koordinoinnissa ja toteutuksen tavoissa meillä voi olla opittavaa ja hyödynnettävää. Toimijat ja kehittämisprojektit ovat Uudellamaalla siiloutuneet sekä toimialoitain että rahoituksen kautta. Alueen digivalmiuksien kokonaiskuvan muodostamisesta on hyötyä useille toimijoille ja yrityksille

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Interreg-hankeissa oleellinen tulos, toteutussuunnitelma (Action Plan), hyväksyttiin Uudenmaan liiton osalta kesäkuussa 2022 Pamplonassa pidetyssä hankekokouksessa. Joint Secretariat hyväksyi myös muiden partnereiden toimintasuunnitelmat. Hanke on siirtynyt seuraavaan, huomattavasti pienemmän budjetin vaiheeseen, jossa lähinnä seurataan tehdyn suunnitelman ja politiikkavaikutusten toteutumista. Hankkeen Lead Partner ja Interreg-ohjelman avainhenkilöitä vieraili marraskuussa Helsingissä ja Espoossa projektia sivunneen Policy Learning Platformin yhteydessä.

Liiton osalta hankkeen tavoitteita toteutettiin sisällöllisesti syksyn 2022 EAKR-hakukierroksella. Aivan vuoden lopussa päättyneessä haussa PK-sektorin digitaalisiin valmiuksiin liittyviä hakemuksia

vastaanotettiin ilahduttavan monta. Arviointimenettelyt ovat kesken ja prosessista vastaa liiton rakennerahastotiimi. 40Ready -hankkeen tavoitteiden osalta tilanne näyttää kuitenkin hyvältä.

Katsaus tulevaan

Hanke päättyi heinäkuussa 2023. Käytännössä työ päättyi kuitenkin loppukokoukseen toukokuussa, sen jälkeen on jäljellä vain raportointia. Teemassa jatkavat alueella mm European Digital Innovation Hub FAIR, jota johtaa Helsingin kaupunki ja jossa Uudenmaan liitto on pienellä panoksella mukana. FAIR sai myös hankevalmistelutukea Uudenmaan liitolta. Liitto tukee digitaalisen siirtymän hankkeita usean käynnissä olevan ja käynnistyvän AKKE- ja EAKR-hankkeen kautta.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 20 298 euroa, josta palkkakuluja 13 058 euroa, asiantuntijapalveluja 1 975 euroa, matkustuspalveluja 2 664 ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Vuonna 2022 tuloutuivat EU-rahamaksatukset ajalta 1.8.2021-31.1.2022 yhteensä 14 467 euroa. Lisäksi on haettu rahoitusosuutta kuluista ajalta 1.2.2022-31.7.2022 yht. 18 714 euroa.

8. Interreg-ohjelmien kansallista vastinrahoitusta saaneet hankkeet

Kansallisella vastinrahoituksella tarkoitetaan valtion talousarvioon otettua valtion rahoitusosuutta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hankkeiden tukemiseksi. Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen myöntäminen ja maksaminen on keskitetty Uudenmaan liitolle ja Lapin liitolle.

8.1 Interreg hallinto 2021-2027

Toteutusaika: 1.8.2022-31.12.2027

Projektipäällikkö: Tiina Huotari

Vastuujohtaja: viestintäjohtaja

Rahoitusinstrumentti: Interreg-ohjelmien kansallinen vastinrahoitus

Budjetti: Ei voida määritellä. Määrittyy vaiheistetuksi työ- ja elinkeinoministeriön erillisillä päätöksillä.

Hankekuvaus

Kyseessä ovat Uudenmaan liitolle lakisääteisesti kuuluvat tehtävät, joihin työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa Uudenmaan liitolle myöntövaltuutta viranomaistehtävien hoitamiseksi. Maakunnan liiton tulee huolehtia hallinnollisten kustannusten erilliskirjanpidosta, joten hallinnointia varten on perustettu erillinen projekti. Tehtäviä hoidetaan työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymän hallinnointiprosessin kuvauksen mukaisesti.

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta annetun lain (756/2021) mukaisesti maakuntien liitot toimivat Interreg-asetuksen 46 artiklassa tarkoitettuina valvojina Suomessa. Maakuntien liitot suorittavat yleisasetuksen 74 artiklassa tarkoitettua hallinnollisia tarkastuksia erikseen sovitussa Interreg-ohjelmassa. Toimeenpanolain mukaan maakuntien liitot hoitavat myös Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin, myöntämiseen, maksamiseen, seurantaan, valvontaan ja jatkotoimenpiteisiin liittyvät tehtävät.

Ns. toimeenpanoasetuksen (797/2021) mukaisesti Uudenmaan liitto toimii valvojana Interreg Central Baltic-, Interreg Baltic Sea Region-, Urbact- ja Interact-ohjelmissa. Em. asetuksen mukaisesti myös näiden ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnointi kootaan Uudenmaan liittoon. Lisäksi Uudenmaan liiton hallintoon kuuluu eräitä muita toimeenpanoasetuksessa listaamattomia Interreg-ohjelmia.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Interreg-ohjelmien valvonnan ja kansallisen vastinrahoituksen hallinto- ja valvontajärjestelmä perustettiin. Laadittiin hallintokuvaukset sekä työ- ja elinkeinoministeriöön että niitä pyytäneisiin hallintoviranomaisiin. Tehtiin ensimmäiset kansallisen vastinrahoituksen myöntämispäätökset (2 kpl).

Katsaus tulevaan

Hankkeessa tullaan hoitamaan Uudenmaan liitolle lakisääteisesti kuuluvia tehtäviä Interreg-ohjelmien hankkeiden valvonnassa ja kansallisessa vastinrahoituksessa. Vuodelle 2023 odotetaan n. 120 kansallisen vastinrahoituksen tukihakemusta (arvio myönteisen rahoituspäätöksen saaneiden EU-hankkeiden pohjalta). Maksatushakemuksia kansalliseen vastinrahoitukseen vuodelle 2023 odotetaan enintään 60 kpl. Valvonnan osalta on näkymä, että jo toteutuneilla ohjelmien ensimmäisellä hakukierroksilla 102 suomalaista saa rahoitusta BSR- ja CB-ohjelmista, ja näistä 93 suomalaista partneria tulee Uudenmaan liiton valvonnan piiriin. Vuonna 2023 odotetaan 145 maksatushakemusta valvottavaksi suomalaisilta tuensaajilta CB- ja BSR-ohjelmista. Lisäksi ennakoidaan Interact- ja Urbact-ohjelmista pienimuotoisempi työpanos valvontaan. Myös neuvontatyö tulee korostumaan vuonna 2023, kun toiminnot ja niiden organisoituminen ovat uusia paitsi viranomaisille, myös tuenhakijoille ja -saajille. Vuosi 2023 tulee edelleen olemaan toimintojen käynnistämistä vaihetta.

Hankkeen talous 2022

Vuonna 2022 hankkeelle kohdistui kustannuksia yhteensä 13 224,76 euroa. Kustannukset koostuvat tehtävää hoitavien henkilöiden palkkakuluista sekä koulutukseen osallistumisesta aiheutuneista matkakuluista.

9. Kevan työelämän kehittämisrahaa saaneet hankkeet

Keva jakaa vuosittain kehittämisrahaa, jonka avulla kunta-alan, maakuntien, hyvinvointialueiden ja kirkon työnantajilla on mahdollisuus saada tukea työelämän kehittämistoimintaan. Työelämän kehittämisrahalla tuetaan innovatiivisia ja vaikuttavia hankkeita, joilla vahvistetaan strategista työkykyjohtamista ja työhyvinvointia sekä edistetään tuloksellisuutta ja uudistumista työpaikoilla. Kehittämistoiminnan keskeisenä tavoitteena on työkyvyttömyysriskin vähentäminen.

Kevan työelämän kehittämisrahan avulla organisaatiot saavat tukea kehittämistyön toimintamallien ja tulosten juurruttamiseen oman organisaation toimintaan ja käytäntöihin, sekä tuotosten välittämiseen muiden työpaikkojen hyödynnettäväksi. Tavoitteena on tukea myös hankkeiden verkostoitumista ja parhaiden käytäntöjen levittämistä työelämään.

Vuonna 2021 kehittämisrahaa jaettiin yhteensä 500 000 euroa 21 hankkeelle.⁷ Uudenmaan liiton projekteista rahoitusta myönnettiin Maakuntien liitot: yhdessä oppien ja kehittyen -projektille.

9.1 Maakuntien liitot: yhdessä oppien ja kehittyen

Toteutusaika: 1.12.2021-30.11.2023

Projektipäällikkö: Rosa Tuomi (1.1.–31.7.2022), Maria Puotiniemi (31.7.2022→), Suomen Kuntaliitto ry

Vastuujohtaja: va. hallintojohtaja

Rahoitusinstrumentti: Kevan kehittämisraha sekä Kuntaliiton ja maakuntien liittojen omarahoitusosuudet

Budjetti: Hankkeen budjetti 150 000 €, josta Kevan rahoituksen osuus 50 % (75 000 €) ja omarahoitusosuus (maakuntien liitot + Kuntaliitto) 50 % (75 000 €). Omarahoitusosuudet jaetaan liittojen kesken seuraavasti: Kuntaliitto 36 000 € omarahoitusosuus ja maakuntien liitot yht. 39 000 €. Uudenmaan liiton osuus 2 167 €.

Maakuntien liitot
Yhdessä oppien

Hankekuvaus

Maakuntien liitot yhdessä oppien ja kehittyen -hankkeessa tavoitteena on henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen, vertaisoppiminen, tiedon jakaminen, verkostoituminen sekä maakuntien liittojen toiminnan ja yhteistyön järkevöittäminen. Hankkeessa pyritään ennakoimaan toimintaympäristön muutosta ja vähentämään maakuntien liittojen työntekijöiden epävarmuutta

⁷ <https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/keva-myonsi-500-000-euroa-tyoelaman-kehittamisrahaa-21-kunta-alan-ja-kirkon-hankkeelle/>

tulevaisuudesta sekä lisäämään työmotivaatiota kehittämällä osaamista mm. digitaidoissa. Lisäksi hankkeessa etsitään ja rakennetaan henkilöstön työn tukemiseksi sopivia, uudenlaisia toimintamalleja.

Hanketyötä tehdään verkostomaisesti yhteistyössä maakuntien liittojen kesken ja projektin pääasiallinen toteutuskeino on vertaisoppiminen. Hanke tarjoaa useita vaihtoehtoisia käytännön toimenpiteitä, joihin kaikilla maakuntien liittojen henkilöstön jäsenillä on mahdollisuus halutessaan osallistua. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. erilaiset asiantuntijavaihdot liittojen henkilöstön kesken (varjostus, lainaa liittolainen), mentorointi ja digiguruverkoston toiminta. Lisäksi hanke järjestää tavoitteita tukevia seminaareja, verkostotapaamisia ja muita teemakohtaisia etätilaisuuksia.

Hankkeessa ovat mukana kaikki Suomen maakuntien liitot. Projektin palveluntuottaja on Kuntaliitto. Uudenmaan liitto vastaa projektin johtamisesta.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Maakuntien liitot yhdessä oppien -hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti ja toteuttanut vuoden 2022 aikana hankkeen tavoitteita edistävää toimintaa. Hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin on osallistunut useita satoja henkilöstön edustajia ja konkreettisiin toimenpiteisiin ilmoittautui vuoden aikana yli 100 henkilöstön jäsentä. Tilaisuuksiin ja toimenpiteisiin osallistuneita on jokaisesta 18:sta organisaatiosta ja monipuolisesti eri tehtävänaloilta. Hankkeen toimenpiteisiin osallistuneilta on kerätty palautetta sekä kirjallisesti että suullisesti. Palautteista on käynyt selkeästi ilmi, että toimenpiteistä on koettu olevan hyötyä oman asiantuntijuuden ja työtapojen kehittymiselle, työmotivaation lisääntymiselle sekä työtä tukevien verkostojen muodostumiselle. Hankkeen tuloksista on viestitty hankkeen uutiskirjeissä, sosiaalisessa mediassa ja hallintojohtajien kokouksissa. Lisäksi hankkeen toimintaa ja tuloksia on esitelty suullisesti eri tilaisuuksissa ja yhteyksissä (mm. Kuntamarkkinat 2022).

Katsaus tulevaan

Hanke toteutti tammikuussa 2023 Maakuntaliitot Meets Together -kiertueen, jonka aikana järjestettiin neljä verkostoitumistilaisuutta ympäri Suomen. Tilaisuudet järjestettiin Jyväskylässä, Oulussa, Turussa ja Helsingissä. Tilaisuuksien tavoitteena oli innostaa maakuntien liittojen henkilöstöä kehittämään omaa osaamistaan ja organisaation toimintatapoja, luoda mahdollisuuksia verkostoutua yli maakuntien liittojen rajojen, antaa mahdollisuus kuulla huippuasiantuntijoiden puheenvuoroja, esitellä hankkeen kokeiluja sekä rohkaista henkilöstöä osallistumaan hankkeen järjestämiin toimenpiteisiin.

Hankkeessa jatketaan vuoden 2023 aikana myös hankesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamista ja yritetään saada mahdollisimman moni innostumaan ja osallistumaan mukaan toimenpiteisiin, sekä näin ollen kehittämään omaa osaamistaan. Lisäksi järjestetään yksittäisiä hankkeen teemoihin kohdistuvia etätilaisuuksia sekä viestitään hankkeen tavoitteita edistävästä asioista monipuolisesti eri kanavissa.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 69 542,08 €, josta hankehenkilöstön palkkakuluja oli 62 104,43 €. Ostopalveluihin varattua budjettia on käytetty hankkeen tavoitteita edistävien tilaisuuksien järjestämiseen, mm. asiantuntijoiden palkkioihin, yht. 5174 €. Lisäksi kustannuksia on aiheutunut mm. hallinto- ja matkakuluista.

Maakuntien liittojen ja Kuntaliiton omarahoitusosuudet on sovittu laskutettavan kahdessa erässä ja ensimmäiset erät on laskutettu lokakuussa 2022, yht. 37 500,12 €. Toiset erät laskutetaan vuoden 2023 aikana. Lisäksi Kevan kehittämisraha on maksettu Uudenmaan liitolle vuoden 2022 aikana, yht. 75 000 €.

10. LIFE-ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

EU:n Life -ohjelmalla rahoitetaan hankkeita ympäristöön, luonnonsuojeluun sekä ilmastotoimiin liittyen. Ohjelma on EU:n ainoa yksinomaan näihin asioihin kohdistuva rahoitusväline. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen on yksi sen keskeisistä teemoista. Ohjelman budjetti ohjelmakaudelle 2014–2020 oli 3,4 miljardia euroa. Ohjelmakaudelle 2021–2027 budjetti on 5,4 miljardia euroa.⁸ Suomessa ohjelmasta vastaa ympäristöministeriö.

Uudenmaan liitto saa LIFE-ohjelmasta rahoitusta CANEMURE-hankkeeseen.

10.1 CANEMURE (Towards Carbon Neutral Municipalities and Regions in Finland)

Toteutusaika: 1.1.2019-31.12.2024

Projektipäällikkö: Simo Haanpää

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: EU:n Life-ohjelma

Budjetti: Koko hankekokonaisuuden budjetti 15,3 miljoonaa euroa. Suurin osa rahoituksesta, 9,1 miljoonaa euroa, tulee EU:n Life-ohjelmasta. Uudenmaan liiton osahankkeen budjetti 600 000 €, tukiosuus 300 000 (50 %), Uudenmaan liiton omarahoitusosuus 300 000 € (50 %).

Hankekuvaus

Suomen ympäristökeskuksen vetämän Canemure-hankkeen tavoitteena on edistää ilmastonmuutoksen hillinnän käytännön toimenpiteitä. Kuusivuotisessa valtakunnallisessa hankkeessa on mukana kaikkiaan 22 toimijaa: kuntia ja kunnallisia organisaatioita, tutkimuslaitoksia ja yrityksiä. Suomen ympäristökeskuksen lisäksi hankkeen päätoimijoita ovat Tampereen yliopisto, Luonnonvarakeskus ja Ilmatieteen laitos. Kokonaisbudjetti on 15,3 miljoonaa euroa. Suurin osa rahoituksesta, 9,1 miljoonaa euroa, tulee EU:n Life-ohjelmasta.

Hankkeessa on mukana seitsemän alueellista toimijaa, jotka laativat alueelleen hiilineutraalisuustiekartat ja toimivat osahankkeiden aluekoordinaattoreina. Uudenmaan liitto toimii Uudenmaan aluekoordinaattorina. Liitto edistää hankkeen kautta alueellista yhteistyötä ja laatii Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan. Uudenmaan osahankkeessa pyritään myös selkeyttämään maakunnan toimijoiden välistä ilmastopolitiikkaa ja löytämään ilmastotyöhön yhteinen suunta. Tässä työssä Uudenmaan ELY-keskus, HSY ja HSL ovat tärkeimmät kumppanimme.

⁸ https://cinea.ec.europa.eu/life/about-life_en

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hankkeessa käännettiin katsetta kuntien hyvien hillintäkäytäntöjen hakuun ja viritettiin hankeyhteistyötä kuntien tukemiseksi YM:n rahoittaman SILTA-hankkeen kanssa. Käytännön toteutuksia olivat muun muassa syksyllä 2022 alkanut Ilmastoverstas-webinaarisarja. Hiilineutraali Uusimaa -tiekartta päivitettiin vuoden 2022 aikana uuteen tavoitevuoteen 2030.

Sopeutumiskysymysten käsittelyä pohjustettiin hakemalla hankerahoitusta syksyn EAKR-hausta yhdessä Helsingin yliopiston kanssa ja liittymällä EU:n sopeutumisen missioon yhtenä sopeutumisen edelläkävijäalueena. Ostopalveluina toteutettiin asumisen ilmasto vaikutusten selvitys MAL-työn laajenuksena ja tilattiin selvitys puupohjaisen biopolttoaineen käytöstä ja saatavuudesta Uudellamaalla. Hiilinielujen tila oli yksi vuoden keskeisistä kysymyksistä, jota lähestyttiin muun muassa osallistamalla vahvasti liiton Kestävä kuntametsä -hankkeen toteutukseen. Lisäksi järjestäydettiin sisäisesti ilmastotyön teematiimeihin ja edistettiin hillintätyötä näiden kautta.

Katsaus tulevaan

Vuonna 2023 Canemure-työ keskittyy vahvasti hyvien käytäntöjen esiin nostamiseen. Myös Hiilineutraali Uusimaa -toimenpideohjelma päivitetään. Alueellinen sopeutumistyö käynnistyy syksyllä 2023, ja Canemure-resurssia käytetään tämän työn ohjaamiseen.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 123 067 euroa, josta palkkakuluja 71 238 euroa, asiantuntijapalveluja 46 136 euroa, matkustuspalvelut 262 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja sekä pieniä kokouskuluja. Vuonna 2022 tuloutuivat Life-rahamaksatukset ajalta 1.9.2018-31.10.2021 yhteensä 106 275 euroa. Lisäksi hankkeelle on maksettu ennakkomaksua 84 850 euroa huhtikuussa 2019.

11. Science Meets Regions -ohjelmasta rahoitusta saaneet hankkeet

Euroopan parlamentin vuonna 2020 hyväksymän ohjelman tavoitteena on edistää näyttöön pohjautuvaa päätöksentekoa paikallis- ja aluetasolla Euroopassa.

Ohjelman toimeenpanee Euroopan komission tiede- ja osaamiskeskus, Joint Research Centre (JRC), tiiviissä yhteistyössä Euroopan alueiden komitean kanssa. Ohjelman kautta voi saada taloudellista, metodologista ja tieteellistä tukea hankkeiden tavoitteiden toteuttamiseen.

11.1. Uudenmaan Science Meets Regions (SMR)

Toteutusaika: 1.11.2021-6.10.2022

Vastuuhenkilöt: maakuntahallituksen puheenjohtaja

Rahoitusohjelma: Science Meets Regions

Budjetti: Science Meets Regions -ohjelman kautta 30 000 €, Uudenmaan liiton omaa rahoitusta 65 362, 79 €⁹

Hankekuvaus

Uudenmaan liitto toteutti vuoden 2022 aikana Uudenmaan Science Meets Regions -ohjelman yhteistyössä Euroopan komission Joint Research Centre (JRC) -tutkimuskeskuksen kanssa. Ohjelman tavoitteena oli edistää Uusimaa-ohjelman kärkitavoitteiden (hiilineutraalius, TKI-investointien määrä 5 % BKT:stä sekä 80 % työllisyysaste vuoteen 2030 mennessä) saavuttamista tietoon perustuvan päätöksenteon keinoin, sitouttaa ja motivoida alueen päätöksentekijöitä Uudenmaan kehittämiseen, nostaa päätöksenteon kunnianhimon tasoa, edistää näyttöön pohjautuvaa päätöksentekoa sekä toimia edelläkävijäalueena tutkimukseen pohjautuvaan päätöksentekoon liittyen. Lisäksi tavoitteena oli myös löytää tieteen ja kokemuseräisen tiedon yhdistäviä innovaatioita. Ohjelman tavoitteilla oli vahva yhteys Suomen hallitusohjelmaan sekä EU:n poliittisiin tavoitteisiin (esim. Climate Neutral and Smart Cities 2030 sekä Green Deal Going Local) ja EU:n missioihin. Hankkeella oli myös vahva sidos Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategiaan ja sen ohjausryhmän työhön.

Hankkeessa toteutettiin tapahtuma- ja innovaatioleirisarja, jonka tarkoituksena oli tukea tutkimukseen pohjautuvaan päätöksentekoon tähtäävää verkostoitumista ja hyvien käytänteiden, kehittämismetodien ja -välineiden luomista ja jakamista alueellisesti. Ohjelma oli tarkoitettu Uudenmaan päättäjille ja sidosryhmille yksityiseltä ja julkiselta sektorilta: teollisuuden, palveluiden ja muun yritystoiminnan sekä tieteen ja julkishallinnon ylimmälle johdolle, avaintekijöille ja muille edelläkävijöille, jotka työskentelevät Uudenmaan haasteiden parissa

Hankkeen substanssivastaavana toimii maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula. Hankkeen hallinnointivastuu oli Uudenmaan liitossa hallintoyksikössä. Hankkeessa järjestettävän

⁹ Summasta puuttuu vielä asiantuntijapalveluna EU-raportointia varten tilattu ohjelman loppuyhteenveto, joka kirjautuu vuoden 2023 kuluihin.

tapahtumasarjan sisällön suunnitteluun ja toteutukseen osallistui liiton asiantuntijoita kaikilta liiton vastuualueilta poikkihallinnollisesti.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Science Meets Regions -prosessi oli niin Suomessa kuin kansainvälisesti uudenlainen tapa kehittää maakuntaa ja alueen hyvinvointia. Sen lähtökohtana oli Uudenmaan mahdollisuudet koko Suomen hyvinvoinnin ja kestäväen kasvun tuottajana. Prosessiin ja yhteistyöhön kutsuttiin mukaan Uudenmaan yritykset, tiede- ja taideyhteisöt ja kunnat, ja sen tarkoituksena oli pohjustaa kunnianhimoisempaa, uudenlaista yhdessä tekemisen kulttuuria uusimaalaisten vaikuttajien kesken.

Hankkeen aikana järjestettiin viisi tapahtumaa: hankkeen avausseminaari 4.4, kolme innovaatioleiriä (Uudenmaan alueellinen innovaatioyhteistyö ja TKI-investoinnit 4.5, ilmastotyö 1.6 ja työllisyysasiat 17.8) sekä hankkeen päätösseminaari 6.10.2022. Tapahtumiin osallistui yhteensä 312 henkilöä paikan päällä ja 260 livestriimin välityksellä. Lisäksi aloitus- ja päätösseminaarin tallenteet ovat saaneet jälkikäteen YouTubessa 225 katselukertaa. Tilaisuuksista tehtiin myös haastattelu- ja tunnelmavideoita, joiden näkyvyys on ollut varsin hyvä: näyttöjä on kertynyt yhteensä lähes 120 500 kertaa.

Science Meets Regions -prosessi vahvisti sen, että Uusimaa-ohjelman tavoitteet ovat maakuntamme tulevaisuuden kannalta keskeisiä ja oikeansuuntaisia. Lisäksi tavoitteet ovat toisiinsa yhteen kietoutuneita ja toisiaan tukevia. Kaikkien suhteen tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, mutta ennen kaikkea teema- ja toimialarajat ylittävää yhteistyötä sekä kulttuurista ja systeemistä muutosta. Kunnianhimmolla, rohkealla kokeilemisella sekä käytännön ja tieteen yhdistävillä päätöksillä luomme hiilineutraaliutta, investointeja ja työpaikkoja. Edelläkävijämäinen yritysten, korkeakoulujen ja muiden toimijoiden TKI-toiminta synnyttää uusia, kansainvälisesti kilpailukykyisiä innovaatioita niin ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen kuin muihin yhteiskunnan polttaviin haasteisiin. Tämä puolestaan synnyttää korkean osaamisen työpaikkoja ja vahvistaa maan vetovoimaa kansainvälisistä investoinneista ja -osaajista. Uudenmaan TKI-toiminnan kautta luodaan vihreitä työpaikkoja myös muualle Suomeen.

Prosessin aikana kirkastui, että tarvitsemme lisää julkisia sekä kotimaisten ja kansainvälisten yritysten investointeja, parempia edellytyksiä kansainvälisten T&K-investointien houkuttelemiseksi Uudellemaalle sekä panostuksia systeemiseen muutokseen. Tarvitsemme myös syvenevää keskustelua valtion kanssa: tulevaisuuden Suomen menestyminen edellyttää ymmärrystä siitä, että koko maan tulevan kasvun mahdollisuudet kumuloituvat ennen kaikkea tiheään asutuilla kasvualueilla. Suomen kansainvälisimpänä maakuntana Uusimaa tarvitsee - eurooppalaisten verrokkikaupunkiseutujen tavoin - valtion erityishuomiota ja panostuksia generoidakseen jatkossakin työpaikkoja ja hyvinvointia, ei pelkästään oman maakuntansa, vaan koko Suomen ja maailman tarpeisiin.

Innovaatioleirien yhteydessä keskityttiin tunnistamaan kärkitavoitteiden saavuttamista edellyttämiä lisätoimenpiteitä. Ensimmäisen innovaatioleirin tavoitteena oli kehittää Uudenmaan alueen tutkimus- ja kehittämistyötä sekä erityisesti yhteisen tekemisen tapoja. Leirillä syntyi vahva ymmärrys siitä, että tarvitsemme laaja-alaista yhteistyötä ja uusia kumppanuuksia systeemisten haasteiden ratkaisemiseksi. Uudenmaan liitto käynnistää omalta osaltaan neuvottelut uudenlaisen innovaatioyhteistyön mallista Uudellemaalle. Tavoitteena on eri toimijoiden sopimus/allianssi useammalle vuodelle tiettyjen teemojen yhteistyön syventämisestä, sekä tähän liittyvä tiekartta ja toimenpideohjelma. Nämä toimenpiteet vievät osaltaan eteenpäin myös Euroopan unionin innovaatioagenda.

Toisella innovaatioleirillä keskityttiin Uudenmaan hiilineutraalius-tavoitteeseen 2030 ja sen edellyttämien lisätoimien ja uusien innovaatioiden tunnistamiseen. Uudenmaan ilmastotyössä pyritään

kytkemään julkinen, yksityinen ja TKI-sektori yhteen kunnianhimoisen ilmastotavoitteen saavuttamiseksi. Edelläkävijäyritykset ovat jo tunnistaneet, kuinka tärkeää ilmastokädenjäljen kasvattaminen on myös kilpailukyvyn kannalta. Menestyksekkäs, kannattava liiketoiminta ja kestävyystavoitteet kulkevat käsi kädessä.

Uudenmaan liitto jatkaa osaltaan aktiivista ilmastotyötä ja ekosysteemisen työskentelymallin kehittämistä ilmastoyhteistyön pohjaksi, erityisesti kiertotalous-teemassa. TKI-verkoston aktiivinen, yritykset mukaan kytkävä yhteistyö ilmastotavoitteiden pohjalta synnyttää uusia kestäviä ratkaisuja ja tuottaa parhaimmillaan uutta kasvua maakuntaan ja maahan. Yliopistojen puolelta tarvitaan tukea inkubaatiotoiminnan kehittämiseen.

Kolmannen leirin tavoitteena oli sitouttaa yhteistyötahoja mukaan Uudellamaalla tehtävään työllisyyttä edistävään työhön. Leirillä vahvistui yhteinen näkemys Uudenmaan erityisasemasta työllisyyskysymyksissä. Uudenmaan työllisyyden haasteisiin tulee tarttua yhdessä: uusimaalaisten toimijoiden yhteistyö työllisyyden edistämässä tulisi olla vieläkin tiiviimpi. Koko Suomen verotulojen, kasvun ja hyvinvoinnin näkökulmasta on kriittistä, kuinka hyvin Uusimaa onnistuu yhdessä valtion kanssa työllisyyden hoidossa.

Innovaatioleirien osallistajat antoivat leireillä lupauksia asioista, joihin voisivat sitoutua Uusimaa-ohjelman tavoitteita edistääkseen. Esimerkiksi TKI-asioiden innovaatioleirillä ehdotettiin suurten TKI-toimijoiden kanssa järjestettävän teemoittain (esim. Horizon-pohjaisesti) round table -kokouksia, joihin kutsuttaisiin myös uusia toimijoita sekä innostettaisiin ja sitoutettaisiin myös enemmän yrityksiä (ml. pk-yritykset). Konkreettisenä toimenpide-ehdotuksena innovaatioleirien seurauksena syntyi lisäksi muun muassa Helsingin yliopiston aloite ruokaan liittyvän innovaatioleiripäivän järjestämisestä yhdessä EIT Foodin ja Viikin alueen muiden toimijoiden kanssa.

Tapahtumasarjan saama palaute oli pääsääntöisesti erittäin positiivista. Ohjelman puheenvuorot koettiin hyvinä ja tilaisuuksien ilmapiiri inspiroivana. Osa osallistujista olisi tosin toivonut lisää taustaltaan erilaisia puhujia (esim. työttömät, nuoret ja maahanmuuttajat). Lisäksi koettiin, että innovaatioleirit olisivat voineet sisältää vielä enemmän konkretiaa ja käytännön esimerkkejä (esimerkiksi energiyhtiöiden suunnitelmista, uusista innovaatioista ja onnistuneista projekteista, ns. ”kovista” ilmastoratkaisuihin ja -teknologioista) sekä yritysten kokemuksia ja näkemyksiä. Osallistujat myös toivoivat ohjelmasta seuraavan konkreettisia toimia.

Palautteessa korostui tarve kasvokkain tapahtuvalle verkostoitumiselle ja yhteisille keskusteluille, mikä nähtiin ehdottomasti tilaisuuksien parhaana antina. Kiitosta sai se, että ajatuksia pääsi vaihtamaan nimenomaan taustaltaan ja asiantuntemukseltaan erilaisten ihmisten kanssa. Toisaalta yhteiselle innovoinnille ja ajatustenvaihdolle olisi kaivattu vieläkin enemmän aikaa suhteessa alustuspuheenvuoroihin.

[Lue lisää SMR-prosessista](#)

[Tutustu hankkeen loppuraporttiin.](#)

Katsaus tulevaan

Hanke päättyi lokakuussa 2022. Uudenmaan liitolla on käynnissä lukuisia toimenpiteitä Uusimaa-ohjelman kärkitavoitteiden saavuttamiseksi ja niitä on täsmennetty innovaatioleireille saatujen näkemysten pohjalta mm. TKI-teemassa. Innovaatioleireillä käytyjen keskustelujen huomioidut näkyvät myös Uudenmaan liiton hallitusohjelmataavoitteissa ja niiden ympäriltä tehtävässä vaikuttamistyössä. Yksittäisistä aloitteista merkittävin liittyy Uudenmaan kiertotalouslaakson käynnistämiseen. Ohjelman

jatkoimenpiteinä Maakuntahallitus mm. vierailee Uudenmaan eri osissa ja jatkaa Science Meets Regions -prosessia seutujen toimijoiden kanssa.

Hankkeen talous 2022

Hankkeelle myönnettiin rahoitusta 30 000 € Science Meets Regions -ohjelman kautta. Liiton omaa rahoitusta ohjelmaan käytettiin vuoden 2022 aikana 65 362,79 €. Hankkeen kustannukset koostuivat pääosin tapahtumasarjan toteutukseen liittyvistä ostopalveluista (asiantuntijapalvelut, ravitsemuspalvelut, tilavuokrat ja tilaisuuksien tekniikka).

12. Valtion erillisrahoitusta saaneet hankkeet

12.1 LuoTo 1 ja 2 (Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma)

Toteutusaika: 15.8.2022 – 30.6.2023

Projektipäällikkö: Jaana Eskola

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: LuoTo1-hanke: Ympäristöministeriön rahoitus (kuntien ilmasto- ja kiertotaloushankkeet avustushaku)

LuoTo2-hanke: Sitra, OKM (erillisrahoitus)

Budjetti: LuoTo1: Uudenmaan liiton budjetti hankkeen vetäjänä on 86 250 euroa, josta 70 % on YM:n avustusta (60 000 euroa) ja loppu (26 250 €) katetaan Uudenmaan liiton osuudella

LuoTo2: Hankkeen kokonaisbudjetti on 110 000 euroa, josta 68 % on Sitran rahoitusta (75 000 euroa), 14 % OKM:n erillisrahoitusta (15 000 euroa) ja loppu (20 000 euroa) katetaan Uudenmaan liiton osuudella.

Hankekuvaus

LuoTo-hankkeen tavoitteena on laatia luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma. Tarkastelun lähtökohtina ovat ekologinen jalanjälki ja kädenjälki luovilla aloilla. Toimenpideohjelmassa tarkastellaan luovien alojen ekologisia vaikutuksia, kuten konkreettisia päästöjä sekä niiden vähennyskeinoja (ml. rahoittajat ja infra-toimijat) ja toisaalta mahdollisuutta vaikuttaa laajempaan kulttuurin ja elämäntapojen kestävyysmurroksen luovien alojen keinoin.

Toimenpideohjelma jakautuu valtakunnalliseen osuuteen ja alueelliseen Uudenmaan pilottiin. Valtakunnallisessa osuudessa määritellään luovien alojen toimialojen tavoitetaso ja valtakunnalliset toimenpiteet. Valtakunnallisessa osuudessa tuotetaan myös kaikille luovan alan toimijoille avoin hyvien käytänteiden työkalupankki ja kontaktiverkosto. Uudenmaan pilotti tarkastelee kuntia, jotka ovat luovien alojen toimijoiden ohella keskeisessä roolissa kestävyystoiminnan jalkauttamisessa. Tällä sektorilla kuntien toimintaa ohjaavat kuntien kulttuuritoimintalaki sekä ilmastolaki. Ilmastolakia ollaan parhaillaan uudistamassa ja lakiuudistuksen myötä kuntia veloitetaan tekemään oma ilmastosuunnitelmansa. Kuntien kulttuuritoimintalaista puuttuu nykyisellään kokonaan kestävyysnäkökulma. Tavoitteena on nyt varmistaa kulttuurialan kestävyysmurros myös kuntatoiminnan kautta ja antaa välineitä julkiselle hallinnolle kestäville kulttuuritoimintaa tukeville ratkaisuille.

Maakuntahallituksen päätöksellä 30.1.2023 perustettiin LuoTo2-hanke. Uudenmaan liitto hankekoordinaattorina sitoo Luoto - ja Luoto 2 -hankkeen toiminnan yhteen. Eri rahoittajalähteistä johtuvien rahoitusteknisten syiden takia ja kirjanpidon helpottamiseksi perustettiin kokonaishanketta täydentävä osahanke LuoTo2.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hanke käynnistyi 12.5.2023 Säätytalossa järjestetyllä aloitusseminaarilla, joka herätti suurta kiinnostusta luovien alojen toimijoiden keskuudessa. Kesän aikana rekrytoitiin hankkeen projektipäällikkö, joka aloitti Uudenmaan liitossa elokuussa 2022. Syksyn aikana koottiin hankekonsortio, johon kuuluvat ympäristöministeriö, Aalto-yliopisto, Taideyliopisto, Luovan kiertotalouden kehittämissyhdystys Creasus ry sekä MyStash Oy. Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat edustajat opetus- ja kulttuuriministeriöstä, ympäristöministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, valtioneuvoston kanslian kestävän kehityksen toimikunnasta sekä Museovirastosta ja Taiteen edistämiskeskuksesta.

Hankkeen työpajasarjan ensimmäinen osio, hiilijalanjälkilaskentatyöpaja luovien alojen ammattilaisille ja rahoittajille järjestettiin 8.9.2022 Uudenmaan liitossa ja Uudenmaan pilottihankkeen suunnittelu yhteistyössä Uudenmaan kulttuuriasiantuntijaryhmän (ULKAS) kanssa käynnistyi.

Rahoitusneuvottelut Sitran kanssa saatiin päätökseen joulukuussa ja varsinainen työpajatyöskentely toimenpideohjelman kokoamiseksi päästiin aloittamaan tammikuussa 2023.

Katsaus tulevaan

LuoTo-hankkeen puitteissa järjestetään keväällä 2023 13 työpajan sarja, joiden tulokset kootaan luovien alojen kestävyysmurroksen toimenpideohjelmaksi. Yhdeksän työpajaa toteutuu alakohdaisina luovien alojen kestävyystyöpajoina, joiden tavoitteena on kerätä alan kestävyysosaaminen ja hankkeet yhteen ja sitouttaa luovien alojen toimijoita green deal -sopimukseen alan sisäisen kestävyystyön vauhdittamiseksi. Lisäksi kevään aikana järjestetään kaksi luovien alojen rahoittajille suunnattua työpajaa, joiden tavoitteena on sopia luovien alojen rahoitukselle kestävyyskriteerien laatimisesta. Uudenmaan pilotin puitteissa järjestetään talvella ja keväällä 2023 kaksi ULKAS-asiantuntijaryhmälle suunnattua kestävyystyöpajaa, joiden puitteissa tarkastellaan kuntien kulttuuritoimijoiden roolia luovien alojen kestävyysmurroksen mahdollistajina. Hanke päättyy kesäkuussa 2023.

Hankkeen talous 2022

LuoTo1-hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 26 294 euroa, josta palkkakuluja 23 382 euroa, asiantuntijapalveluja 1 250 euroa, kokouskuluja 335 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. LuoTo2-hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 32 204 euroa, joista asiantuntijapalveluja oli 22 204 euroa (LuoTo2-hankkeen työpajojen suunnittelutyö ja hankkeen viestintä) sekä asiantuntijapalveluja 10 000 euroa (maksettu avustuksena Taideyliopistolle).

12.2. SILTA (Sitouttavan Ilmastotyön malli Uudenmaan kunnille)

Toteutusaika: 1.1.2022 – 31.5.2023

Projektipäällikkö: Erik Nyroos

Vastuujohtaja: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Rahoitusinstrumentti: Ympäristöministeriön erityisavustus: Alueet kuntien ilmastotyön tukena

Budjetti: Uudenmaan liiton budjetti hankkeen vetäjänä on 120 000 euroa, josta 70 % on YM:n avustusta (84 000 euroa), loppu (36 000 euroa) katetaan Uudenmaan liiton osuudella.

Hankekuvaus

Hankkeen tavoite on sitouttaa kuntia ilmastotyöhön. Sitouttamisen lisäksi hankkeen tavoitteina on ollut ilmastotyön tunnetuksi tekeminen kuntien keskeisille tahoille, kuntien toimienpideohjelmien laatimisen avustaminen, ilmastotyön hankkeistaminen sekä ilmastotyön seurannan rakentaminen kunnissa. Hanke tukee Uudenmaan hiilineutraaliustavoitteen 2030 saavuttamista.

Hankkeen perusideana on rakentaa sitouttavan ilmastotyön malli. Kunnille tarjotaan polkua ilmastotyön sitouttamiseen kunnassa laaja-alaisesti sekä sen vauhdittamiseen ja konkretisointiin. Hankkeessa rakennetaan nelivaiheinen prosessi, jossa sitouttaminen tapahtuu eri kohderyhmille eri tavoin. Kohderyhminä ovat kuntien luottamushenkilöt eli poliittiset päättäjät sekä eri toimialojen vastuuhenkilöt. Prosessin vaiheina ovat 1) johtoa sitouttavat toimet, 2) toimialoja sitouttava toimintamalli, 3) seurannan tuki ja 4) ilmastoratkaisija ja hankeklinitat. Kuntia autetaan konkretisoimaan ilmastotyötä, osallistumaan aktiivisesti vihreään siirtymään sekä hakemaan hankerahoitusta ilmastotyön tueksi. Hanke tukee ilmastolain vaadetta laatia kuntatasoisia ilmastosuunnitelmia. Kunnat voivat valita prosessista ilmastotyönsä vaiheeseen sopivat elementit.

Hankkeen toiminta ja tulokset vuonna 2022

Hankkeessa on kokeiltu ja toteutettu laaja-alaisesti erilaisia tapoja toteuttaa sitouttavan ilmastotyön mallia ja sen osia. Merkittävimpiä toimenpiteitä ovat olleet Nurmijärven ilmastotyöpajakokonaisuuden järjestäminen, ilmastoverstaiden käynnistäminen (yhdessä Canemure-hankkeen kanssa) ja alueellisen ilmastotyön tuen näkyvämmäksi tekeminen. Lisäksi on mm. toimittu asiantuntijoina työpajoissa, seminaareissa ja kunnallisten ilmastotyöryhmien kokouksissa. SILTA-hankkeen kautta on myös luotu uusia kontakteja kuntien virkhenkilöiden ja Uudenmaan liiton asiantuntijoiden välille. Hanke on edesauttanut uusien ilmastoyhteistyön ryhmien perustamista, kuten Kirkkonummen ja Vihdin energiatehokkuusverkostoa ja Nurmijärven ilmastotyöryhmää. Hankkeen sivutuotteena on syntynyt myös epävirallinen alueellisten ilmastotoimijoiden verkosto. Verkoston käynnistämisestä on tullut kiitosta sekä muiden liittojen ilmastohenkilöiden että ympäristöministeriön suunnalta.

SILTA-hanke on onnistunut sitouttamaan Uudenmaan kuntia ilmastotyöhön entistä paremmin. Useampi kunta on käyttänyt hankkeen ilmastoratkaisijan tukea aktiivisesti. Konkreettisia onnistumisia on ollut muun muassa työpajoissa, viestinnässä ja uusien konseptien kokeilussa. Erityisesti on onnistuttu aktivoimaan kuntia, jotka eivät vielä ole tehneet ilmastotyötä systemaattisesti. SILTA-hankkeen tukea hyödyntäneet kunnat ovat olleet tyytyväisiä apuun, ja näiden kuntien ilmastoteot ovat saaneet merkittävää lisävauhtia hankkeen tuesta.

Katsaus tulevaan

Hankkeen alkuperäinen päättymisaika on toukokuu 2023, mutta ympäristöministeriö on tarjonnut rahoituksen riittäessä mahdollisuutta jatkaa hanketta elokuulle 2023 asti. Hankkeen pidentämisestä keskustellaan ja päätetään alkuvuodesta.

Keväällä 2023 tehtävinä on mm. ilmastoverstaiden järjestäminen ja muiden ilmastotyöpajojen fasilitointi, ilmastotyön mahdollisuuksien kuntakohtaisten info- ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen, kuntien ilmastosuunnitelmien laatimisen tukeminen sekä yleinen kuntien ilmastotyön apu. Työn painotus kohdistuu kuntiin, joissa ei vielä ole hiilineutraaliustavoitetta.

Hankkeen talous 2022

Hankkeen kustannukset vuonna 2022 olivat yhteensä 55 974 euroa, josta palkkakuluja 49 351 euroa, matkustuspalveluja 565 euroa ja loput kustannuksista olivat hallintokuluja. Hankkeen ensimmäinen maksatushakemus ajalta 1.1.2022 – 31.12.2022 (39 349 euroa) tehdään tammikuussa 2023.